

"ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ' ΤΕΥΧΟΣ 39

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1979

Γραφεία: Όδος Μαυρομυγάλη 7—Τ. 143
Τηλ. 36.34.152 — 65.11.669

ΑΘΗΝΑΙ 1979

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
(ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΚΟΜΙΤΑΤΟ)
1906

ΠΑΝΑΓ. ΔΑΓΚΛΗΣ
Υπερχηγός Γενικού Έπιτελείου
Πρόεδρος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΥΜΑΣ
Γεν. Διευθυντής ΣΠΑΠ
Σ. ΣΠΥΡΟΜΙΛΙΟΣ
Άρχηγός Χειμάρρας
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΛΑΣ
Άνθυπίαρχος
ΧΑΡ. ΛΙΑΜΠΗΣ
Άνθυποπλοίαρχος
ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ
Λόγιος
ΜΙΑΤ. ΠΑΝΤΑΖΗΣ
Υφηγητής Πανεπιστημίου
ΧΡ. ΧΡΟΝΗΣ
Υπολοχαγός Οικονομικού
ΠΕΡ. ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ
Δικηγόρος
ΧΡ. ΜΑΛΑΜΟΣ
Ταγματάρχης Μηχανικού
ΓΕΩΡΓ. ΓΑΓΑΡΗΣ
Δημοσιογράφος
ΑΥΓ. ΑΒΕΡΩΦ
Πολιτευτής

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
(ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΙΣ)
1934

Έπίτιμος Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΙΚΚΑΛΙΝΟΣ
Όμότιμος Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Άκαδημαϊκός

ΔΙΑΤΕΛΕΣΙΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΒΛΑΧΟΣ
Ό υπό Ισπανίων Αρχιεπίσκοπος
Αθηνών και πάσης Ελλάδος;
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΥΜΑΣ
Γεν. Διευθυντής ΣΠΑΠ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ Κ. ΠΑΛΗΣ
Στρατηγός
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Μ. ΜΕΛΑΣ
Στρατηγός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΑΛΑΝΟΣ
Άλαθημαϊκός
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΛΙΑΦΑΣ
Καθηγητής Πανεπιστημίου
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΙΚΚΑΛΙΝΟΣ
Άκαδημαϊκός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΒΑΡΕΤΟΣ
Δικηγόρος - Δημοσιογράφος

“ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ,,
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ - ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΘΗΝΑΙ, όδος Μαυρομιχάλη 7
Τ. 143 — Τηλ. 36.34.152
Υπεύθυνος σύμφωνα με τό Νόμο:
ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ
Άγία Παρασκευή Άττικής - Γερψιθέας 64
Τηλ. 65.11.669

Τυπογραφείον:
Γ. ΜΠΡΟΥΖΙΩΤΗΣ — Γ. ΚΑΤΣΑΡΟΣ
Κωλέττη 4 — Τηλ. 36.03.820
Τυπώνεται σέ 3.000 αντίτυπα και άποστέλλεται στά Μέλη και τούς Άκροατάς αντί δρ. 10.

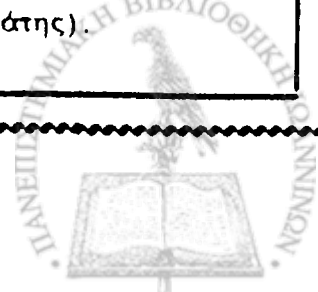

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελ.
Πρόσκληση σέ όμιλία	1
Δύο λόγια για τό θέμα της 25ης Ία- νουαρίου	2
Της Συντάξεως. Πρός Άθανάτους	3
” ” Τό Ριζάριο Κληροδό- τημα. Θέσεις και Άντιθέσεις	4
Της Συντάξεως. Έκκλησία της Ελλά- δος και ή παρέμβασή της	7
Σπ. Άλεξίου. Ή Ριζάρειος τότε και τώρα	10
Της Συντάξεως. Ήπειρώτες και ή «Κα- θημερινή»	12
Σπ. Δ. Χαμπρίδη. Κοινωνικός Κώδικας Έπάνω Σουδανών (συνέχεια)	13
Άλεξ. Χ. Μαμιμοπούλου. Άγωγιάτες και Καρατζίδες	20
Της Συντάξεως. Έσωτερική Ζωή και Κίνηση	26

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΕΣΦΥΛΛΟΥ

Άντρική φορεσιά Δελθίνου.
(Μήτρο Γκιάτης).

"ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ' ΤΕΥΧΟΣ 39

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1979

Γραφεία: 'Οδός Μαυρομιχάλη 7—Τ. 143
Τηλ. 36.34.152 — 65.11.669

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΔΡΥΣΙΣ 1906 - ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΙΣ 1934
ΕΙΣΔΟΧΗ "ΦΙΛΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ": 1976
ΟΔΟΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 7 - ΑΘΗΝΑΙ Τ. 143
ΤΗΛ. 3634.152 - 6511.669

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ

Ἡ «Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία» ὀργανώνει τὴν 25ην Ἰανουαρίου 1980, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 7.30 μ.μ. εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, Ἐλευθερίου Βενιζέλου 22 — Ὀμήρου, τὴν τρίτην κατὰ σειρὰν πνευματικὴν ἐκδήλωσιν τῆς περιόδου 1979—80.

Κατ' αὐτὴν, μετ' εἰσήγησιν τοῦ Προέδρου θὰ ὁμιλήσῃ ὁ Καθηγητὴς κ. Φίλιππος Δ. Ἐμμανουήλ, μὲ θέμα :

Ἡ ἔννοια τῆς παραδόσεως καὶ ἡ Ἡπειρος.

Παρακαλοῦμεν ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ τιμήσετε τὴν Ἡπειρωτικὴν ἐκδήλωσιν μὲ τὴν παρουσίαν σας.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑ.

Ὁ Πρόεδρος
ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
ΣΤΑΘ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ

Δυσὸ λόγια γιὰ τὸ θέμα τῆς ὀριθίας τῆς 25ης Ἰανουαρίου

Φίλιππος Δ.
Ἐμμανουήλ

Ὁ κ. Φίλιππος Ἐμμανουήλ, ἀπὸ τὸν Ἐλαφότοπο Ζαγορίου, ἀνήκει σὲ τὰς τάξεις τῶν Ἑλληνοαμερικανῶν ἐπιστημόνων. Συμπλήρωσε τόσο τὶς πανεπιστημιακὰς ὅσο καὶ τὶς μεταπτυχιακὰς σπουδὰς του στὸ διεθνῶς γνωστὸ Πανεπιστήμιον COLUMBIA τῆς Νέας Ὑόρκης (Η.Π.Α.).

Εἰδικεύθηκε στὴ φιλοσοφία καὶ στὴν ἐπιστήμη τῆς παιδείας. Δίδαξε στὸ ἴδιον Πανεπιστήμιον γιὰ ἀρκετὰ χρόνια. Ὁργάνωσε καὶ διηύθυνε τὸ πρῶτον Ἑλληνοαμερικανικὸν Διδασκαλικὸν Κολλέγιον, τὸ ὅποιον ἀναγνωρίστηκε ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὡς Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία καὶ τὸ ὅποιον εἶναι τῶρα ἐνσωματωμένον στὸ Ἑλληνικὸν Κολλέγιον (ἴδρυμα πανεπιστημιακοῦ ἐπιπέδου) τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Βοστώνης. Ὑπηρέτησε ὡς Γενικὸς Διευθυντὴς Παιδείας καὶ Ἑλληνικῶν Γραμμῶν τῶν Κοινοτήτων τῆς Ἑλλάδος. Ἀρχιεπισκοπῆς τοῦ Δυτικοῦ Ἡμισφαιρίου καὶ ὡς Ἐκπαιδευτικὸς Σύμβουλος τοῦ Πατριάρχου Ἀθηνῶν. Ἀργότερον, στὴν WASHINGTON, δίδαξε στὸ Πανεπιστήμιον GEORGE WASHINGTON καὶ, παράλληλα, ἀσχολήθηκε μὲ συγγραφικὸν ἔργον γύρω ἀπὸ θέματα φιλοσοφικὰ, ἐκπαιδευτικὰ καὶ πολιτιστικὰ. Βιογραφικὸν σημειωμὰ του περιλαμβάνεται στὴ γνωστὴ ἀμερικανικὴ

ἐκδόσει CONTEMPORARY AUTHORS (Σύγχρονοι Συγγραφεῖς). Στὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὴν ὅποια ἀπουσιάζει ἀπὸ τὸ 1936, ἐπανῆλθε πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια μαζί μὲ τὴ σύζυγόν του Ἀρτεμὴ Ἐμμανουήλ, Καθηγήτρια τῆς Κοινωνιολογίας στὴν Ἀν. Βιομηχανικὴ Σχολὴ Πειραιῶς καὶ Μέλος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρευνῶν τῆς Διεθνούς Κοινωνιολογικῆς Ἐταιρείας, καλεσμένοι ἀπὸ τὸ Διεθνὲς Κέντρο Οἰκονομικῆς, ποὺ τελοῦσε ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ Κωνσταντίνου Δοξιάδη. Συνεργάζεται μὲ τὸ Κέντρο Προγραμματισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν σὲ θέματα σχετικὰ μὲ τὴν Ἑλληνικὴ Ἀνωτάτη Παιδεία καὶ εἶναι ὁ συντάκτης τῆς μεγάλης ἔργου τοῦ Κέντρου αὐτοῦ μὲ τὸν τίτλον «Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνωτάτη Παιδεία καὶ τὸ Ἀττικὸν Πανεπιστήμιον», ἡ ὅποια χρησιμοποιοῦται συχνὰ ἀπὸ τοὺς εἰδικούς ὡς βάση γιὰ εἰσηγήσεις σχετικὰ μὲ τὸ πρόβλημα τῆς μεταρρυθμίσεως τῆς ἑλληνικῆς ἀκαδημαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ ἐπιθυμία τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἐμμανουήλ συνιστᾷ μίαν προσπάθειαν νὰ δοθοῦν ἀπαντήσεις σὲ μιά σειρά ἐρωτήματα, τὰ κυριότερα ἀπὸ τὰ ὅποια εἶναι τὰ ἀκλουθοῦν: Τί ἀκριβῶς ὑποδηλώνει ἡ ἐννοία «παράδοση»; Ποιά εἶναι τὰ βασικὰ κατηγορήματα τῆς ἐννοίας αὐτῆς; Πῶς λειτουργεῖ ἡ παράδοση στὴ σύγχρονη πολιτιστικὴ ζωὴ; Γιατί τοὺς καιροὺς τούτους τῆς καταπληκτικῆς προόδου τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, καθὼς καὶ τῆς δημιουργ-

ΠΡΟΣ ΑΘΑΝΑΤΟΥΣ

Κορυφαίοι πνευματικοί άνθρωποι του Τόπου άπαρτίζουν την Άκαδημία Άθηνων. Καί έκ τών κορυφαίων οί έκλεκτοί την Σύγκλητό της, πού είναι καί τó Διοικητικό της Σώμα. Άπό τή συνήθη πρακτική γνωρίζομε ότι τή συλλογική αυτή Διοίκηση τήν έκπροσωπεί ó Πρόεδρος καί ó Γενικός Γραμματεός.

Έκυκλοφόρησε ώστόσο έγγραφο μέ τή φίρμα τής Άκαδημίας Άθηνων, πού κάμνει χρήση αυτής, μόνον ó Γενικός Γραμματεός κ. Ίωάννης Θεοδωρακόπουλος, πού έκφράζει (;) καί τή γνώμη τής Άκαδημίας, πάνω στο ζήτημα τής Ριζαρείου Έκκλησιαστικής Σχολής, όταν αυτό μέ αίτηση ένδιαφερομένων έχει άχθθί στο Έφετείο για να άποφανθθί επί τή θάσει του Ν. 455) 1976.

Αυτό τó έγγραφο έφτασε στον

γιας μεγάλων άστικων οικισμων, συνειδητοποιείται: όλο και βαθύτερα ή σημασία τής προαγωγικής στροφής προς ύσα ύποδηλώνονται: μέ τήν έννοια τής παραδόσεως; Τί άντιπροσωπεύουν οί παραδόσεις τής Ήπειρου στον εύρύτερο χώρο των έλληνικων παραδόσεων; Πώς διαγράφεται ó ρόλος των Ήπειρωτων και, ειδικότερα, των Ένώσεων τους για μία όρθή έρμηνεία τής έννοιας αυτής; Ποιά είναι τα κύρια χαρακτηριστικά μιας «πανηπειρωτικής πολιτικής» για τή συντήρηση, τήν καλλιέργεια και τήν προβολή του ήπειρωτικού παραδοσιακού πλούτου;

Τύπο καί δημοσιεύεται πάρα κάτω. Ό άναγνώστης θα διαβάσει τόσο αυτό, όσο καί τήν άπάντηση, πού δίνουν τα Ήπειρωτικά Σωματεία, στις άπόψεις τής Άκαδημίας.

Ή ένέργεια αυτή του Καθηγητού τής Φιλοσοφίας, κ. Ίωάννου Θεοδωρακοπούλου, πού ταυτόχρονα είναι καί επίτιμος διδάκτωρ του Δικαίου του Πανεπιστημίου του Όχάϊο, άνεξαρτήτως άπό ποιόν πυροδοτήθηκε δέν μπορεί να μείνει άσχολίαστη.

Ή όποιαδήποτε γνώμη, πολύ περισσότερο τής Άκαδημίας, είναι σεβαστή.

Όταν όμως έκφράζεται πάνω σε άντικείμενο, πού τελεί ύπό δικαστική κρίση, νομίζομε ότι είναι άνεπίτρεπτη, παρ' όλο ότι στη διατύπωση άναγνωρίζει ή Άκαδημία, άν θέβαια τελικά υίοθετήσει τήν ύπό μόνου του κ. Ί. Θεοδωρακοπούλου έκφραζόμενη γνώμη, α ρισογί τήν άμεροληψία τής Δικαιοσύνης.

Γνώμη άντίθετη προς τα Ήπειρωτικά Σωματεία είχε καί ή Έκκλησία τής Έλλάδος. Έκαμε χρήση, όμως του δικαίωματος, πού παρέχει ή Πολιτική Δικονομία καί ήσκησε παρέμβαση. Γιατί ή Άκαδημία δέν άκολούθησε τó δρόμο τής νομιμότητας; Γιατί ó κ. Θεοδωρακόπουλος επέλεξε διά λογαριασμόν τής Άκαδημίας τόν δρόμον τής έξωδίκου παρεμβάσεως σε μία προσπάθεια έπηρεασμού τής Δικαιοσύνης;

ΤΟ ΡΙΖΑΡΕΙΟ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

ΘΕΣΕΙΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Καθηγητής Ι. Ν. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟ-
ΠΟΥΛΟΣ

Ἀθήναι, 15 Νοεμβρίου 1979

Ἡ Σύγκλητος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν μέ κατάπληξιν καί λύπην ἐπληροφορήθη ὅτι ὠρισμένα Σωματεῖα, τῶν ὁποίων ἡ ἔδρα εἶναι εἰς τήν Ἡπειρον, ὠδήγησαν τήν Ριζάρειον Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν εἰς τὰ δικαστήρια μέ σκοπὸν νὰ ἀνατρέψουν τὸ πνεῦμα καί τὸ γράμμα τῶν ἰδρυτῶν αὐτῆς, τῶν Ἐθνικῶν Εὐεργετῶν Μάνθου καί Γεωργίου Ριζάρη.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἀπένειμε πρὸ ἐτῶν τὸ Χρυσοῦν Μετάλλιον εἰς τὴν γεραρὰν Ριζάρειον Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν διὰ τὸν μακρὸν αὐτῆς βίον καί τὸ λαμπρὸν ἔργον τῆς, ἔργον ἔθνικῆς Παιδείας. Δὲν εἶναι ἀληθές ὅτι ὁ σκοπός, τὸν ὁποῖον ἔθεσαν οἱ ἀοίδιμοι Ριζάραι διὰ τῆς διαθήκης δὲν ἐκπληροῦται ἀπὸ τὸ Ἴδρυμα, τὸ ὁποῖον τόσον ἔχει συμβάλει ἐπὶ ἕνα καί ἡμισυ σχεδὸν αἰῶνα εἰς τὴν ἀνάδειξιν πνευματικῶν ἡγετῶν τοῦ Ἐθνους. Ἐπίσκοποι, ἱερεῖς, καθηγηταὶ Πα-

νεπιστημίου, πολιτικοὶ ἄνδρες, καθηγηταὶ Γυμνασίων καί διδάσκαλοι ὑπῆρξαν μαθηταὶ τῆς Σχολῆς αὐτῆς, ἡ ὁποία δὲν παρέδιδε μόνον εἰς αὐτοὺς τὰ γράμματα, ἀλλὰ καί τὸ ἦθος. Δὲν χρειάζεται νὰ ἀναφέρωμεν ἐδῶ ὀνόματα διότι εἶναι τόσον πολλὰ καί τόσον γνωστά, ὥστε νὰ θεωρῆται τοῦτο περιττόν.

Ἡ Σύγκλητος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν εἶναι βεβαία ὅτι ἡ ἑλληνικὴ δικαιοσύνη θὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ μέγα ἔργον τῆς Ριζαρείου Σχολῆς καί θὰ προστατεύσῃ μέ τὴν δικαίαν αὐτῆς ἐτυμηγορίαν τόσον τὸ πνεῦμα, ὅσο καί τὸ γράμμα τῆς διαθήκης τῶν Ριζαρῶν. Ἐὰν αὐτὰ διασαλευθοῦν εἰς τὴν ἐποχὴν μας, ἐνῶ ἐπὶ ἕνα καί ἡμισυ αἰῶνα ἦσαν σεβαστά, τότε θὰ εἶναι δύσκολον εἰς τὸ μέλλον νὰ ὑπάρξουν Ἐθνικοὶ Εὐεργεταί, ὅταν θὰ γνωρίζουν ὅτι ἡ βούλησις τῶν δὲν θὰ εἶναι σεβαστὴ ἀπὸ τοὺς ἐπιγιγνομένους. Μέ τὸ πνεῦμα τοῦτο ἡ Σύγκλητος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἔρχεται νὰ συμπαρασταθῇ εἰς τὸν ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον διεξάγει σήμερον ἡ Ριζάρειος Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ καί νὰ εὐχηθῇ ὅπως ἡ βούλησις τῶν ἰδρυτῶν αὐτῆς παραμείνῃ ἀθικτος.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
ΙΩΑΝ. Ν. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀπάντηση τῶν Ἡπειρωτικῶν Σωματείων

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ
ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝΩΣΙΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀθήνα, 22 Δεκεμβρίου 1979

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἔχει γνωρίσει ὅσο ὀλίγα πνευματικά Ἰδρύματα τὴν Ἡπειρωτικὴ Εὐποιῖα προσέβαλε αὐτὲς τὶς ἡμέρες θαρῦτα τὸν Ἡπειρωτικὸ κόσμον καὶ ἐπιχείρησε ἀνεπίτρεπτη ἀνάμειξη στοῦ ἔργου τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης.

Συγκεκριμένα μὲ ἀνακοίνωση τῆς Συγκλήτου τῆς, τὴν ὁποία ὑπογράφει ὁ Γεν. Γραμματεὺς κ. Ι. Θεοδωρακόπουλος, γεμάτη ἀφηρημένες γενικότητες καὶ ἀρκετὴ παρελθοντολογία ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν προέτρεξε ἀθασάνιστα νὰ λάβει μέρος στὴ διαμάχη μεταξὺ ὀλοκλήρου τοῦ Ἡπειρωτικοῦ κόσμου καὶ ὀρισμένων Συμβούλων τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, (5 ἐπὶ συνόλου ἑννέα), οἱ ὁποῖοι ἀποτελέσαντες ἀσθενὴ πλειοψηφία, ἀποδύονται σὲ μία ὕστατη προσπάθεια νὰ συντηρήσουν στὴ Ριζαρείου ἕνα ἐκπαιδευτικὸ καθεστῶς, τὸ ὁποῖο εἶναι ξεπερασμένο καὶ καταδικασμένο ἀπὸ τὶς κοινωνικὲς

καὶ ἄλλες συνθήκες τῆς ἐποχῆς μας.

Γιὰ νὰ μάθει ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς καὶ ἡ ἀπληροφόρητη Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τὸ σημερινὸ ἀδιέξοδο τῆς Ριζαρείου, ἀναφέρουμε ὑπεύθυνα, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν 300.000 Ἡπειρωτῶν τῆς Πρωτεύουσας πού ἀγωνίζονται γιὰ ἐξυγίανσή της, ὅτι στὰ δύο σημερινὰ ἐκπαιδευτικὰ σχήματα τῆς Σχολῆς (Λύκειο καὶ Ἐκκλησιαστικὸ Φροντιστήριον) φοιτοῦν ἀντίστοιχα 90 καὶ 20 μαθητὲς, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦν 9 Λυκειαρχοὺς, 2 Γυμνασιάρχους, 2 Καθηγητὲς Μέσης καὶ 8 Καθηγητὲς Παν/μίου καθὼς καὶ ἄλλα 78 ἄτομα προσωπικῶς, μὲ συνολικὴ ἐτήσια ἐπιβάρυνση 23.000.000!! δρχ. Ἀξίζει ἀλήθεια νὰ δαπανᾶται ἕνα τέτοιο ποσὸ μὲ τὸ πρόσχημα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Παιδείας καὶ ἱερώσεως, ὅταν σημειωτέον οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς ἱερώνονται κατὰ ποσοστὸ 5% περίπου ἐκτὸς ἀπὸ ἐκείνους πού φοιτοῦν στοῦ Φροντιστήριου γιὰ νὰ ἀποκτήσουν περισσότερα προσόντα καὶ εἶναι ἤδη πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἱερωμένοι ἡλικίας μέχρι 45 ἐτῶν περίπου!!! Κοντὰ σ' αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ἄς προστεθεῖ καὶ τὸ ποσοστὸ ἀποτυχίας 82,6% (Πανελλήνιο ρεκόρ) πού σημείωσαν οἱ μαθητὲς τῆς Ριζαρείου στὶς Πανελλήνιες ἐξετάσεις Λυκείου. Αὐτῆς λοιπὸν τῆς ἀπαράδεκτης καταστάσεως ὁ-

περαμύνεται ή 'Ακαδημία 'Αθηνών.

Φυσικά κανένας δέν παραγνωρίζει τὸ λαμπρὸ ἔργο τῆς Ριζαρείου, κατὰ τὴν πολυετὴ ἱστορία της, ἀλλὰ σήμερα ή πραγματικότητα εἶναι διαφορετικὴ καὶ με βάση τις νέες συνθήκες οἱ 'Ηπειρωτες ζητοῦν δικαστικῶς ἀπὸ τὴ Ριζάρειο με τὸ 50% τῶν εἰσοδημάτων της νὰ λειτουργήσει α) 'Ανωτέρα 'Εκκλησιαστικὴ Σχολή — πραγματικὸ μοντέλλο Θεολογικῆς Παιδείας καὶ ὄχι σὰν τὸ ἀποτυχημένο κατασκευάσμα τοῦ σημερινοῦ φροντιστηρίου της, — β) Πρότυπο Γυμνάσιο καὶ γ) Πρότυπο Κλασσικὸ Λύκειο. Τὸ ὑπόλοιπο δὲ 50% τῶν εἰσοδημάτων της νὰ διατίθεται κατὰ κύριο λόγο στὸ Ζαγόρι (ἰδιαίτερη πατρίδα τῶν Εὐεργετῶν) γιὰ εὐρύτερους μορφωτικούς καὶ πολιτιστικούς σκοποὺς καὶ συγκεκριμένα γιὰ συντήρηση τῶν ἀπαράμιλλων ἐκκλησιαστικῶν μνημείων τοῦ Ζαγορίου, παροχὴ ὑποτροφῶν ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ σὲ ἀριστούχους, τὴν ἀπρόσκοπτη λειτουργία καὶ ἀνάπτυξι τῆς Ριζαρείου Χειροτεχνικῆς Σχολῆς ποὺ ἰδρύθηκε πρόσφατα στὸ Μονοδένδρι κ.ά.

Αὐτοὺς λοιπὸν τοὺς ὑψηλοὺς στόχους ἀντιμάχεται ή 'Ακαδημία 'Αθηνών, ή ὁποία ὑποτίθεται ἀπὸ τὸν προορισμό της θὰ ἔπρεπε νὰ ἐνθαρρύνει κάθε σοβαρὴ καὶ ἀνιδιοτελὴ προσπάθεια τοῦ τόπου μας γιὰ τὴν

ἀληθινὴ πνευματικὴ καὶ κοινωνικὴ πρόδοό του. 'Ο 'Ελληνικὸς λαὸς ἀς βγάλει τὰ συμπεράσματά του.

'Εν κατακλείδι θὰ θέλαμε ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ πληροφορηθοῦμε ἐάν ή ὀλομέλεια τῶν 'Αθανάτων μας ἔχει ἐνστερνισθεῖ τις γνωστὲς θέσεις τῆς Συγκλήτου καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ διαβεβαιώσουμε τὰ μέλη τῆς τελευταίας πὼς δέν πρέπει νὰ ἀνησυχοῦν γιὰ τὴν μελλοντικὴ ὑπαρξη 'Εθνικῶν Εὐεργετῶν γιὰτί, ἀπὸ ὅσα ξέρουμε, ὀρισμένοι σημερινοὶ 'Ηπειρωτες Σύμβουλοι τῆς Ριζαρείου Σχολῆς ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ συντάσσονται με τὰ 'Ηπειρωτικὰ Σωματεία στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἐξυγίανσή της καταλείπουν τις περιουσίες τους στὴ Ριζάρειο συνεχίζοντας τὴν παράδοση τοῦ ὑπερήφανου, μεγαλόδωρου καὶ ὑψηλόφρονους γένους τῶν 'Ηπειρωτῶν.

'Ο Πρόεδρος τῆς Πανεπειρωτικῆς Συνομοσπονδίας Κ. Νάσης,

'Ο Πρόεδρος τῆς 'Ηπειρωτικῆς 'Εταιρείας 'Αθηνῶν Α. Χ. Μαμμόπουλος,

'Ο Πρόεδρος τῆς 'Ενώσεως Ζαγορισίων 'Αθηνῶν Κ. Βλαδίκας.

Γιὰ τὴν ἀκρίβεια τῆς ἀντιγραφῆς
'Αθήνα 22.12.1979

'Ο Γεν. Γραμματεὺς τῆς 'Ηπειρωτικῆς 'Εταιρείας 'Αθηνῶν.
ΣΤΑΘΗΣ ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ :

παρεμβαίνει ἐναντίον τῆς αἰτήσεως

τῶν Ἑπειρωτικῶν Σωματείων

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΝΑ ΠΑΡΑΙΤΗΘΗ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΠΟΒΑΙΝΕΙ ΑΚΑΡΠΟΣ

Τὴν 13ην Νοεμβρίου Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς Ἀλέξ. Μαμμόπουλον καὶ Στάθ. Λαμπρίδην ἐκπροσώπους τῆς Ἑπειρωτικῆς Ἐταιρείας, Κωνστ. Νάσσην Πρόεδρον τῆς Πανεπειρωτικῆς Συνομοσπονδίας, Κλεόθ. Βλαδίκαν Πρόεδρον τῆς Ἐνώσεως Ζαγορισίων καὶ Βασίλ. Λαγὸν Πρόεδρον τοῦ Συνδέσμου Ἑπειρωτῶν Ἐπιστημόνων, ἐπεσκέφθησαν τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ. Ἐξέθεσαν τὴν κατάστασιν τῆς Ριζαρείου Σχολῆς καὶ ἀνέπτυξαν τὸ περιεχόμενον τῆς αἰτήσεως πρὸς τὸ Ἐφετεῖον. Ἐζήτησαν νὰ παραιτηθῇ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς ἀσκηθείσης παρεμβάσεως εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ριζαρείου Κληροδοτήματος, ἐπ' ὠφελεία τοῦ γοήτρου τῆς. Ὁ Μακαριώτατος ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἐνδιαφερθῇ διὰ τὸ ζήτημα καὶ ὅτι θὰ φέρει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐζήτησε ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν σύντομον ὑπόμνημα ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως.

Τὴν ἡμέραν τῆς δικασίμου (11.12.1979) ὁ συνήγορος τῆς Ἐκκλησίας

τῆς Ἑλλάδος παρέστη, συνεπῶς ἡ Ἐκκλησία δὲν παρητήθη τῆς παρεμβάσεως καὶ τὸ διάθεμα τῆς ἀναφερομένης Ἐπιτροπῆς ἔμεινε ἄκαρπο.

Πάρα κάτω δημοσιεύεται τὸ ὑπόμνημα πρὸς τὸν Μακαριώτατον καὶ τοὺς Ἁγίους Πατέρες.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14.11.1979

Πρὸς

τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. Σεραφεῖμ ὡς πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐ ν τ α ὀ θ α

Μακαριώτατε καὶ Ἁγιοι Πατέρες,

Αἱ ὀργανώσεις «Πολιτιστικὸς Σύνδεσμος τῶν Ζαγορισίων Ἰωαννίνων», «Ἐνωσις τῶν Ζαγορισίων Ἀθηνῶν» καὶ «Ἑπειρωτικὴ Ἐταιρεία Ἀθηνῶν», ἀπὸ μακροῦ χρόνου κατέθεσαν εἰς τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν αἴτησιν περὶ ἐπωφελεστέρας διαθέσεως τῶν προσόδων τοῦ Ριζαρείου Κληροδοτήματος.

Ἡ αἴτησις αὕτη εἶναι ἐν ἀξιόλο-

γον κείμενον ιστορικής σημασίας. Σύγκειται από δύο μέρη. Το πρώτον αναφέρεται εις τὸ ἱστορικὸν τῆς διαθήκης τοῦ Γ. Ριζάρη καὶ ὄλα τὰ συναφῆ πρὸς αὐτὴν κατὰ τὸν διαδραμόντα μακρὸν χρόνον μέχρι σήμερον. Τὸ δεύτερον, τὸ αἰτητικὸν ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἐπιδιωκομένους ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς. Ἐξ αὐτῶν ὁ πρῶτος καὶ κυριώτερος εἶναι: Ἡ Ριζάρειος Σχολὴ νὰ γίνῃ σχολεῖον περιωπῆς. Διὰ νὰ ἐπιτευχθῆ τοῦτο ἐπιβάλλεται ἡ μετατροπὴ τῆς Σχολῆς εἰς Ἀνωτέραν Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν τριετοῦς φοιτήσεως ὠκοδομημένην α) εἰς ἓν πρότυπον γυμνάσιον μετ' οἰκοτροφείου καὶ β) εἰς ἓν πρότυπον κλασσικὸν λύκειον ἢ λύκειον γενικῆς κατευθύνσεως. Ὁ ὑπάρχων τύπος τῆς Σχολῆς, τοῦ τετραταξίου Ἐκκλησιαστικοῦ λυκείου δηλ., ὀδηγεῖ δυστυχῶς εἰς τὸν ἀφανισμόν τῆς πάλαι ποτὲ ἀκτινοβολούσης Ριζαρείου Σχολῆς.

Τὰ ἐλάχιστα στοιχεῖα τὰ ὁποῖα παρέχονται δειγματοληπτικῶς εἶναι ἀδυσώπητα καὶ δὲν ἀφήνουν καμμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τούτου.

Τὸ ἐκκλησιαστικὸν λύκειον ἔχει κατὰ τὸ τρέχον σχολικὸν ἔτος 1979—1980 σύνολον σπουδαστῶν 91, ἐκ τῶν ὁποίων 30 φοιτῶσιν εἰς τὴν πρώτην τάξιν, 21 εἰς τὴν δευτέραν, 24 εἰς τὴν τρίτην καὶ 16 εἰς τὴν τετάρτην. Τὸ φροντιστήριον εἰς τὴν α' τάξιν ἔχει 8 σπουδαστὰς καὶ εἰς τὴν δευτέραν 11, σύνολον 19, ἤτοι ἓν συνόλω ἡ Ριζάρειος Σχολὴ ἀριθμεῖ 110 σπουδαστὰς. Κατὰ τὰ προηγούμενα δύο ἔτη: τὸ 1977—78 ἡ ρι-

θμει 189 καὶ τὸ περυσινὸν 1978—79 136 σπουδαστὰς.

Ἡ κατάρτισις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ὑπάρχοντος ὑπερπολυτελοῦς προσωπικοῦ τῶν 9 λυκειαρχῶν καὶ τῶν δύο γυμνασιαρχῶν εἶναι ἀποκαρδιωτική. Ἡ συμμετοχὴ 26 μαθητῶν τῆς Ριζαρείου Σχολῆς κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος εἰς τὰς πανελληνίους ἐξετάσεις διὰ τὴν Α' τάξιν δημοσίου λυκείου με ἀποτυχίαν 82,60% ἀπέδειξε ὅτι οὐδεμία σοβαρὰ ἐργασία γίνεται εἰς τὴν Σχολὴν, ἡ ὁποία νὰ δικαιολογῆ τὰς οἰκονομικὰς θυσίας δεκάδων ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἑτησίως διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν τροφίμων τῆς Σχολῆς. Διὰ τοὺς 110 σπουδαστὰς ἀπασχολεῖται προσωπικὸν ἀπὸ τὸ Ἴδρυμα:

1. Διδακτικὸν προσωπικὸν	23
2. Προσωπικὸν Διοικήσεως	9
3. Ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	39
4. Προσωπικὸν ναῶν	5
5. Ἴατροι	2
	—
	78

Πέραν τούτου εἰς τὴν περὶ οὗ ὁ λόγος Σχολὴν οἱ συμπατριῶται τῶν ἀδελφῶν Ριζάρη ἀποτελοῦν σπάνιον εἶδος, μολοντί ἡ βούλησις τοῦ διαθέτου εἶναι εἰς αὐτοὺς κυρίως νὰ ἔχη ἡ Σχολὴ τὴν ὑποδομὴν τῆς 50% τῶν προσόδων τοῦ κληροδοτήματος αἰτούμεθα διὰ τὰς ἀπαιτούμενας δαπάνας λειτουργίας τῆς Σχολῆς, ποσοστὸν τὸ ὁποῖον με τὰ διαρκῶς αὐξανόμενα ἔσοδα τοῦ κληροδοτήματος ὑπερκαλύπτει τὰς ἀνάγκας λειτουργίας αὐτῆς.

Τὸ ἄλλο ποσοστὸν 50% τῶν προσόδων αἰτούμεθα:

α) Διὰ τὴν περίωσιν καὶ διαφύλαξιν τῶν πολιτιστικῶν μνημείων τῆς περιοχῆς Ζαγορίου, τὰ ὁποῖα εἶναι οἱ περικαλλεῖς Βυζαντινοὶ ναοὶ καὶ αἱ ἱστορικαὶ Μοναὶ μὲ τὸν θησαυρὸν τῶν κειμηλίων, τὰ ὁποῖα φυλάττονται, καθὼς καὶ τὸν ἄλλον ἐξοπλισμὸν.

Ἐμεῖς Μακαριώτατε ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως γνωρίζετε τὸν ὑπάρχοντα καὶ διαφυλαττόμενον μέχρι στιγμῆς ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ εἰς τοὺς Ναοὺς καὶ τὰς Μονὰς τοῦ τόπου μας θησαυρὸν αὐτόν.

Μόνον ἡ Ἐκκλησία εἰς Μονοδένδριον ἐστοίχισε δι' ὠρισμένας ἐπισκευὰς τῆς ἑν καὶ ἡμισυ ἑκατομμύριον δρχ., μίᾳ δὲ ἄλλῃ εἰς ἄλλο χωρίον ἀπῆτησε δαπάνην κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη 400 χιλιάδων δρχ. διὰ τὴν συντήρησίν τῆς.

Ποῦ θὰ εὔρεθοῦν μερικὰ ἑκατομμύρια δρχ. κατ' ἔτος διὰ τὴν θεάρεστον πράξιν τῆς συντηρήσεως τῶν ἀναφερομένων μνημείων, ἂν μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης δὲν ἐξασφαλισθοῦν οἱ ἀπαιτούμενοι πόροι;

β) Διὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀπροσκόπτου λειτουργίας εἰς τὴν γενέτειραν τῶν ἀδελφῶν Ριζάρη Κέντρου Χειροτεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀπασχολήσεως, ἥτοι ἐνὸς κέντρου μαθητείας καὶ παραγωγῆς πληθώρας εἰδῶν τῆς παραδοσιακῆς Ἑπαιρωτικῆς λαϊκῆς τέχνης.

γ) Διὰ τὴν χορήγησιν ὑποτροφι-

ῶν εἰς τοὺς ἀποφοίτους τοῦ Ριζαρείου λυκείου καὶ τῆς Ριζαρείου Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, τοὺς ἀριστεύοντας εἰς τὴν ἐπίδοσιν καὶ διακρινομένους διὰ τὸ ἦθος αὐτῶν, καὶ

δ) Διὰ τὴν διὰ παντὸς τρόπου ἐνίσχυσιν τῆς ἐπὶ 45ετίαν λειτουργίας Λαμπριαδείου Βιοτεχνικῆς Σχολῆς Ἀνω Πεδινῶν Ζαγορίου, τελοῦσης ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν καὶ καθοδήγησιν τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Ἰωαννίνων.

Ἡ Πολιτεία μελετήσασα τὴν ὄλην ὑπόθεσιν, μολονότι ὠχλήθη κατ' ἐπανάληψιν ἀπὸ τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν ἀσθενῆ πλειοψηφίαν τῶν 5 συμβούλων τοῦ Ριζαρείου ἰδρύματος ἔναντι τεσσάρων τῆς μειοψηφίας, οἱ ὁποῖοι ἐτάχθησαν ἐκθύμως ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων ἡμῶν, διὰ νὰ παρέμβουν τὰ ἐποπτεύοντα ὑπουργεῖα Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν ἔναντίον μας, ἀπέφυγε νὰ ἀναμιχθῆ εἰς τὴν ὑπόθεσιν διὰ νὰ ἀποφανθῆ ἀνεπηρεάστως ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη.

Μακαριώτατε καὶ Ἅγιοι Πατέρες,

Ποιούμεθα καὶ εἰς Ὑμᾶς ἕκκλησιν νὰ πράξετε τὸ ἴδιον μὲ τὴν ἀνάκλησιν τῆς παρεμβάσεώς Σας κατὰ τοῦ περιεχομένου τῆς αἰτήσεώς μας, ἀφοῦ λάβετε ὑπ' ὄψιν ὅτι ὑπὲρ πάντα ἄλλον ὁ Ἑπαιρωτικὸς Κόσμος, τὸν ὁποῖον ἐν τῷ συνόλῳ του ἐκπροσωποῦμεν, ἐνδιαφέρεται α) διὰ μίαν Ριζαρείου Σχολὴν περιωπῆς μὲ ἀληθινὴν ἀκτινοβολίαν εἰς ὅλον τὸν Ἑλλαδικὸν χῶρον, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ καὶ β) διὰ τὴν διάθεσιν τοῦ

Ἡ Ριζάρειος τότε καὶ τώρα

ΤΟΥ κ. ΣΠΥΡΟΥ ΑΛΕΞΙΟΥ

Ἡ Ἀκαδημία τῶν Ἀθηνῶν ἔκανε πρὶν λίγες ἡμέρες μιὰ ἀνακοίνωση σχετική μὲ τὴ Ριζάρειο Σχολὴ καὶ τὴ δικαστικὴ διαμάχη μεταξὺ μέρους τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ἰδρύματος καὶ τριῶν ἠπειρωτικῶν πνευματικῶν σωματείων. Τὸ ἀνώτατο πνευματικὸ μας ἴδρυμα, ἀγνωστο γιὰ ποιὸ λόγο καὶ ἀπὸ ποιά —ἀσφαλῶς ἄδολα— αἷτια κινήθηκε, «προδίκασε» τὴν ἀπόφαση τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, πού ἔχει ἐκδικήσει τίς προσφυγές.

Οἱ Ἠπειρώτες ὑπεύθυνοι τῶν ὀργανώσεών τους, μὲ στοιχεῖα καὶ ἀ-

περισσεύοντος εὐλογημένου χρήματος τῶν ἀοιδίμων Ριζαρῶν εἰς ἔργα κοινωφελῆ, τὰ ὁποῖα θὰ ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ἀληθινὴν βούλησιν αὐτῶν.

Ἐπὶ τούτοις διατελοῦμεν,

Μετὰ τοῦ ἐνδεδειγμένου σεβασμοῦ.

1. Διὰ τὴν Πανεπειρωτικὴν Συνομοσπονδίαν Ἑλλάδος ΚΩΝ. ΝΑΣΗΣ
2. Διὰ τὴν Ἠπειρωτικὴν Ἐταιρείαν Ἀθηνῶν ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ.
3. Διὰ τὴν Ἐνωσιν Ζαγορισίων Ἀθηνῶν ΚΛΕΟΒ. ΒΛΑΔΙΚΑΣ.
4. Διὰ τὴν Ἐνωσιν τῶν Ἠπειρωτῶν Ἐπιστημόνων ΒΑΣ. ΛΑΓΟΣ.

ριθμούς, ζήτησαν νὰ τροποποιηθοῦν οἱ ὅροι τῆς διαθήκης τοῦ Γεωργίου Ριζάρη γιὰ νὰ εἶναι σύμφωνη καὶ σήμερα μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ διαθέτη. Οἱ προσφυγόντες ὑποστηρίζουν πῶς ἡ διαθήκη πού γράφτηκε τὴν 1η Ἰανουαρίου τοῦ 1840, ἂν δὲν προσαρμοσθεῖ στὰ σημερινὰ δεδομένα, πολὺ θὰ ἀπέχει ἀπὸ τὴ θέληση τῶν εὐεργετῶν.

Ἀσχοληθήκαμε μὲ τὸ θέμα αὐτὸ παλαιότερα καὶ δώσαμε ὅλες τίς λεπτομέρειες. Ἐκεῖνο πού πρέπει νὰ ξαναποῦμε σήμερα εἶναι πῶς, ὅταν ἡ διαθήκη μιλοῦσε γιὰ ἐκκλησιαστικὴ παιδεία μόνο, πρὶν 140 χρόνια, ἐννοοῦσε τὴ γενικὴ παιδεία τοῦ ἔθνους. Ἔτσι ἦταν τότε. Τώρα ὅμως μὲ δυὸ θεολογικὲς σχολές στὰ Πανεπιστήμια, μὲ 11 ἐκκλησιαστικὲς σχολές καὶ ἀκαδημίες καὶ μὲ τὴν παιδεία ὄχι πιά στὰ χέρια τῶν παπάδων, εἶναι ἁμαρτία τόσα χρήματα νὰ πηγαίνουν γιὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ τῆς Ριζαρείου τῶν Ἀθηνῶν καὶ σ' ἓνα οἰκοτροφεῖο δημοτικοῦ στοῦ Μονοδένδρι Ζαγορίου καὶ τώρα, μετὰ ἀπὸ τόσα χρόνια, στὴ βιοτεχνία ἠπειρωτικῶν χειροτεχνημάτων. Ἡ σχολὴ ἔχει τὸ 4τάξιο Λύκειο μὲ 91 παιδιὰ καὶ τὸ διτάξιο φροντιστήριό μὲ 19. Ἡ πρώτη τάξη ὀκτώ καὶ ἡ

Δεύτερη 11. Γι' αὐτὰ τὰ 110 παιδιά, ὑπηρετοῦν καὶ πληρώνονται ἀπὸ τῆ Σχολῆ ἑννέα λυκειαρχοί, δύο γυμνασιαρχοί, τρεῖς καθηγητὲς καὶ ἐπὶ πλέον ἑκτακτοὶ καθηγητὲς πανεπιστημίου καὶ ἄλλοι, ποὺ διδάσκουν μὲ τὴν ὥρα. Ἀκόμη, ὑπάρχουν περὶ τοὺς 80 μὲ 90 ὑπάλληλοι. Ἡ ἀπόδοσις τῆς Σχολῆς φάνηκε πέρυσι ὅταν ἡ ἀποτυχία τῶν 26 ἀποφοίτων τοῦ γυμνασίου γιὰ τὴν πρώτη λυκείου ἔφτασε στὸ 82,5%.

Ἡ Σχολή, διαθέτει 45 ἑκατομ. ἔσοδα τὸ χρόνο καὶ πολὺ σύντομα θὰ γίνουν 100, μὲ τὶς νέες συμφωνίες μὲ τὸ κράτος. Καὶ ρωτᾶνε οἱ Ἑπειῶτες: Ἀξίζει τὸν κόπο νὰ χάνεται τόσο χρήμα, μόνο γιὰ μιὰ σχολή, μὲ τόσο λίγα παιδιά; Προτείνουν: Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐκπαίδευσις ἔχει περάσει τώρα πιά στὰ χέρια τοῦ ἐπισήμου κράτους μὲ ὅλα τὰ ἰδρύματα ποὺ προαναφέραμε. Ἐπαψε, δηλαδή, ἡ Ριζάρειος νὰ εἶναι ὅπως ἦταν πράγματι ἐπὶ 10ετίες τὸ μόνο σχολεῖο ποὺ τροφοδοτοῦσε τὴν ἑλληνικὴ ὀρθοδοξία μὲ σωστά μορφωμένο κληρὸ ὅλων τῶν βαθμῶν τῆς ἱεροσύνης. Ὅπως εἶπαμε πρὶν, ὅταν ὁ Γ. Ριζάρης ἔχτιζε καὶ χρηματοδοτοῦσε τὴν ἱερατικὴ σχολή τὸ 1840, θεμελιώνων τὴ σωστὴ παιδεία τοῦ γένους. Αὐτὸ ἦταν τὸ πνεῦμα του. Ἀποδίδει, λοιπόν, ἡ Σχολή μὲ τὴ μόρφωσις 100 παιδιῶν σήμερα καὶ τὴν εἰδίκευσή τους στὰ ἐκκλησιαστικὰ μὲ ἀμφίβολο τὸ ἂν θὰ ἱερωθοῦν, τὴ θέλησις τοῦ Ριζάρη; Οἱ Ἑπειῶτες καὶ οἱ τέσσερις ἀπὸ τοὺς ἑννέα συμβούλους τοῦ ἰ-

δρύματος, λένε ὄχι. Γιατὶ συμβαίνει καὶ τοῦτο: Τὸ συμβούλιο ποὺ διοικεῖ σήμερα τὸ ἴδρυμα μὲ μιὰ ἰσχυρὴ πλειοψηφία ἀντιτίθεται στὴν τροποποίησις τῆς διαθήκης. Λένε ὄχι οἱ Ἑπειῶτες καὶ ζητοῦν: Νὰ γίνῃ ἕνα πρότυπο γυμνάσιο μὲ οἰκοτροφεῖο. Ἐνα ἐπίσης πρότυπο κλασικὸ λύκειο γενικῆς κατευθύνσεως, πάλι μὲ οἰκοτροφεῖο, μιὰ ἀνώτερη ἐκκλησιαστικὴ σχολή τριετοῦς φοιτήσεως γιὰ τὴ διδασκαλία ἀποκλειστικῶς θεολογικῶν μαθημάτων. Προσθέτουν: Ἀπὸ τὰ ἔσοδα τοῦ κληροδοτήματος τὰ 50% νὰ διατίθενται γιὰ τὴ λειτουργία τῶν τριῶν σχολείων τῆς Ριζαρείου καὶ τὰ ἄλλα 50% γιὰ κοινωφελεῖς σκοπούς, κυρίως στὰ χωριὰ τοῦ Ζαγορίου, μὲ σκοπὸ νὰ ξαναζωντανέψουν καὶ νὰ σταματήσῃ ἡ ἐγκατάλειψις.

Τὸ προεδρεῖο τῆς Σχολῆς μὲ τὴν πλειοψηφία τοῦ ἑνὸς μέλους, ἀντιδρᾷ σὲ κάθε εἶδους ἀλλαγὴ καὶ ἀντὶ ἄλλου ἐπιχειρήματος, ἀναφέρει τὴν προσφορὰ τῆς Σχολῆς στὴ νεώτερη ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ παρέμβασις τῆς Ἀκαδημίας, ἐνῶ ἀναμένεται νὰ ἐκδοθεῖ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου, ξένισε τοὺς ἐνδιαφερομένους γιὰ τὴν ἀπόδοσις τοῦ κληροδοτήματος. Τὸ κείμενον εἶναι ἀλήθεια λίγο «τολμηρό», γιὰτὶ λέει:

«Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ σκοπός, τὸν ὁποῖον ἔθεσαν οἱ ἀοίδιμοι Ριζάρη διὰ τῆς διαθήκης δὲν ἐκπληροῦται ἀπὸ τὸ ἴδρυμα, τὸ ὁποῖον τό-

Η "ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ,"

γιὰ τὶς φιληπειρωτικὲς, ἀλλὰ καὶ φιλοδίκαιες

θέσεις τῆς «Καθημερινῆς»

Εἶμαστε βέβαιοι ὅτι διερμηνεύουμε τὰ αἰσθήματα ὄλων τῶν Ἑπειρωτῶν καὶ πολλῶν Ἑλλήνων, ἂν σὰς ἐκφράσουμε θερμὲς εὐχαριστίες καὶ ἐγκάρδια συγχαρητήρια, διότι ἡ «Καθημερινῆ» ἐπίασε τόσο ζεστὰ τὸ θεμελιακὸ θέμα τῶν Ἐθνικῶν Κληροδοτημάτων, στὸ ὁποῖο ἡ Ἑπειρος ἔχει τὸ μεγαλύτερο κλῆρο.

Καὶ ἡ ἀπασχόληση τῆς «Καθημερινῆς», πρῶτα μὲ τὴ Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρία (Ἀρσάκειο) κι ἔπειτα

σον ἔχει συμβάλει ἐπὶ ἓνα καὶ ἡμισυ σχεδὸν αἰῶνα εἰς τὴν ἀνάδειξιν πνευματικῶν ἡγετῶν τοῦ ἔθνους. Ἡ Σύγκλητος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν εἶναι βεβαία ὅτι ἡ ἑλληνικὴ δικαιοσύνη θὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ μέγα ἔργον τῆς Ριζαρείου Σχολῆς καὶ θὰ προστατεύσῃ μὲ τὴν δικαίαν αὐτῆς ἐτυμηγορίαν τὸσον τὸ πνεῦμα, ὅσον καὶ τὸ γράμμα τῆς διαθήκης τῶν Ριζαρῶν».

Οἱ Ἑπειρωτὲς ποὺ ἀποροῦν μὲ τὴν αὐτόκλητη πρωτοβουλία τῆς Ἀκαδημίας, ποὺ δὲν μᾶς ἔχει συνηθίσει σὲ τέτοιου εἶδους «παρεμβάσεις», ἐρωτοῦν μετὰ ἀπό ποιὰ καὶ ποίου εἶδους ἔρευνα διαπιστώθηκαν αὐτὰ καὶ ἀκόμη, ἂν δεοντολογικῶς στέκει ἡ πρὸς τὴν ἑλληνικὴ δικαιοσύνη «βοήθεια» τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

μὲ τὴ Ριζάρειο Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ ἄγγιξε στὴ ρίζα τὴν οὐσία τοῦ προβλήματος, ποὺ συνίσταται στὸ ὅτι τὰ ἔθνικὰ κληροδοτήματα δὲνμποροῦν νὰ λειτουργοῦν μὲ τὶς ἀφεταιριακὲς, ἀρχικὲς συστατικὲς πράξεις τῶν ἀοιδίμων Ἰδρυτῶν τους, σὲ ἐποχὴ ποὺ ἡ Πολιτεία ἦταν ἀνῆμπορη νὰ ἐκπληρώσῃ ὄλους τοὺς κοινωνικοὺς σκοποὺς.

Ἔτσι ἔχομε σήμερα τὸ ἀπαράδεκτο φαινόμενο εἰς μὲν τὸ Ἀρσάκειο οἱ Ἑλληνίδες νὰ πληρώνουν διδάκτρα γιὰ νὰ σπουδάξουν σὲ σχολεῖο, ποὺ οἱ Ἰδρυταὶ του ὄνειρεύτηκαν τὴ δωρεὰν παιδεία προτοῦ ἡ Πολιτεία καθιερώσῃ τὴ δική της, εἰς δὲ τὴ Ριζάρειο νὰ φοιτοῦν εἰς θάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς μαθητὲς ἀπὸ τοὺς ὁποίους σχεδὸν κανεὶς δὲν ιερώνεται.

Αὐτὲς τὶς ἀλήθειες, ποὺ καὶ ἡ Πολιτεία ἐνστερνίζεται καὶ γι' αὐτὸ ἔχει νομοθετήσῃ τὸν Νόμον 455)76 «Περὶ ἐπωφελεστερας διαθέσεως τῶν ἐσόδων τῶν Κληροδοτημάτων» καὶ ἐμεῖς σάν πνευματικοὶ ἄνθρωποι διακηρύσσουμε πρὸς πᾶσαν κατεύθυνση μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ διορθωθοῦν μερικὰ πράγματα σ' αὐτὸν τὸν τόπο.

Τὰ δημοσιεύματα τῆς «Καθημερινῆς» τόσο ἀπὸ τὸν κ. Σπ. Κασιμη παλιότερα, ὅσο κι ἀπὸ τὸν κ. Σπ. Ἀλεξίου νεώτερα εἶχαν πανη-

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ ΕΠΑΝΩ ΣΟΥΔΕΝΩΝ

Μουκαδέμι (Κοινοτικό χρέος) καὶ ὁ διακανονισμός του

Ἡ Ἑπειρος, ὅπως καὶ ὅλη ἡ Ἑλλάδα, ἐδεινοπάθησε στὴ διάρκεια τοῦ ἀγώνα τοῦ '21... Δὲν ἔμεινε τίποτε ὄρθιο, ὅπως εἶναι γνωστό. Στὰ Ζαγοροχώρια ἡ μεγάλη δοκιμασία συνεχίστηκε καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὸ 1830. Στίφη Ἀλθωνικά ἀλωνίζουν στὰ Ἑπειρωτικά χωριά. Ληλατοῦν, ἀρπάζουν, πλιασκολογοῦν, ξεγυμνώνουν. Δὲν ἐννοοῦν ὡστόσο οἱ προπάτορές μας τὸ ἀγαθὸ τῆς αὐτοδιοικήσεως νὰ τὸ ἀποχωρισθοῦν εὐκόλα. Μπόρα εἶναι καὶ θὰ περάσει.

Ἔτσι σ' ἓνα ἀπὸ τὰ χωριά, τὰ

πειρωτικὴ ἀπήχηση καὶ ἱκανοποιοῦν τὸ παράπονο ἑνὸς διαμερίσματος τῆς Ἑλλάδος, πού ἀφειδώλευτα προσέφερε στὸ Ἔθνος, ὅ,τι εὐγενέστερο συνέλαβαν τὰ τέκνα τῆς.

Ἄν ἐνόησαν μερικούς, αὐτοὶ ἐπιμένουν, εἴτε ἀπὸ ἀγνοία τοῦ μεγάλου προβλήματος, εἴτε διότι ἡ σημερινὴ κατάσταση τῶν κληροδοτημάτων τοὺς ἱκανοποιεῖ μὲ τὸν ἀπολιθωμένο καὶ παρωχημένο τρόπο, πού τὰ διοικοῦν.

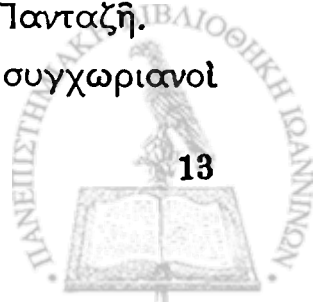
ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ
Λαογράφος - Πρόεδρος
ΣΤΑΘΗΣ Δ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ
Ἐπίτιμος Γυμνασιάρχης
Γεν. Γραμματεὺς

Ἐπάνω Σουδενά, τοῦ Ζαγορίου γιὰ τὰ ὁποῖα διαφυλάχτηκε τὸ ἀντίγραφο Κώδικα 35/χρονης αὐτοδιοικήσεως ἀπὸ τύχη ἀγαθή, θὰ βροῦμε τοὺς χωριανοὺς νὰ συνέρχονται ἀπὸ τὴ θεομηνία στὸ πέρασμα τῶν ἀρβανιτάδων, καὶ νὰ θάζουν σὲ κάποια τάξη τὶς κοινὲς ὑποθέσεις τους. Στὶς 25 Αὐγούστου τοῦ 1834 συνέρχονται σὲ συνέλευση, φκιάχνουν καὶ ὑπογράφουν ὅλοι οἱ χωριανοί, πού εἶναι παρόντες, ἓνα πρακτικὸ πολὺ σημαντικό.

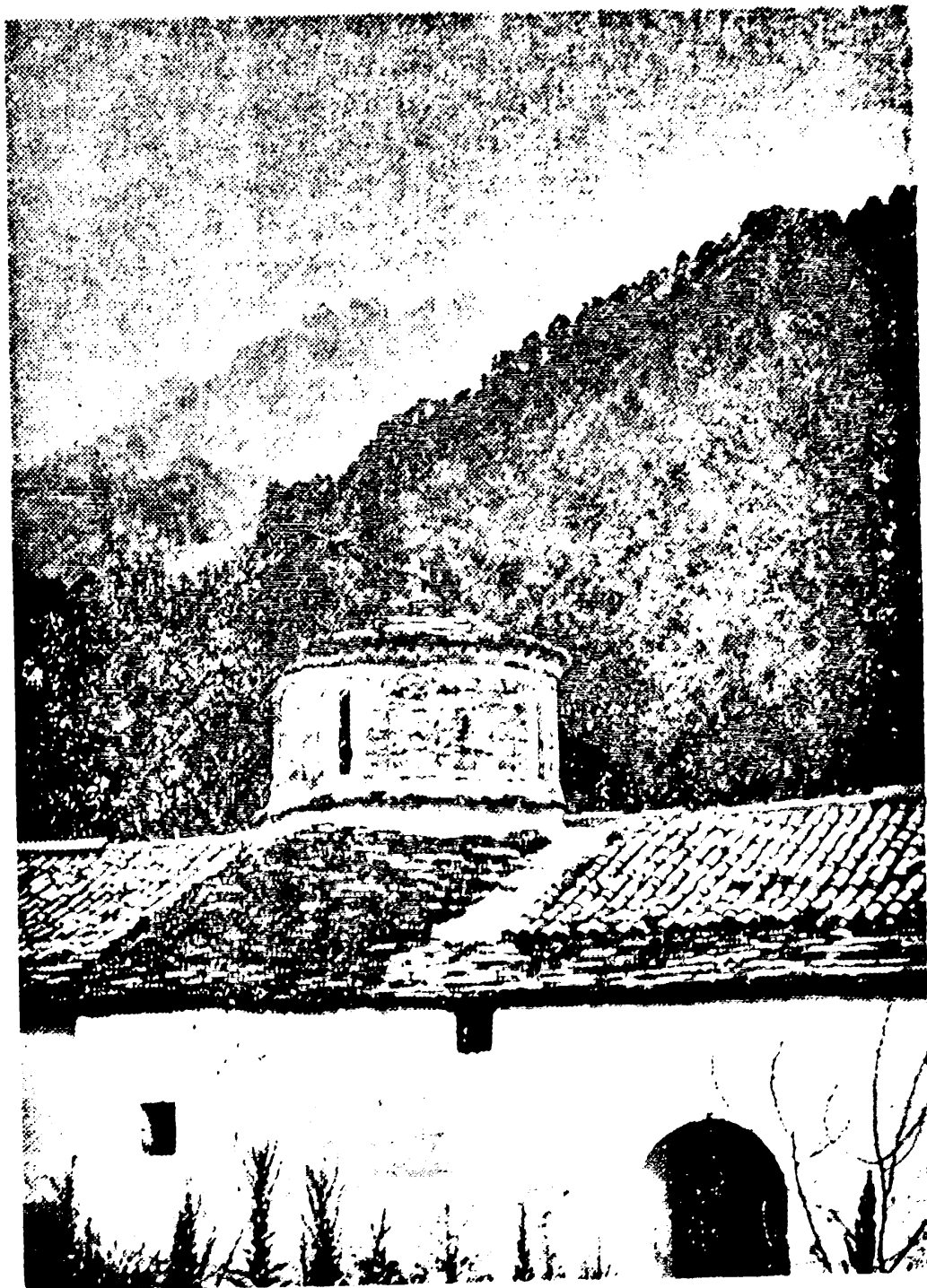
Καθορίζουν σ' αὐτὸ τὸ Μ ο κ α δ έ μ ι τοῦ χωριοῦ πού εἶναι (138.466) ἑκατὸν τριάντα ὀκτῶ χιλιάδες καὶ τετρακόσια ἐξήντα ἑξ γρόσια. Τὸ Μουκαδέμι εἶναι κάτι σὰν αὐτό, πού λέγεται σήμερα Δημόσιο χρέος τῆς Πολιτείας. Τὸ Μουκαδέμι τότε ἦταν τὸ Κοινοτικὸ χρέος, τὸ κοινὸν χρέος, γιὰ τὸ ὁποῖο ἦταν ἀλληλέγγυοι ὅλοι οἱ χωριανοὶ καὶ ἀναλογημένο καὶ ριγμένο στὶς 120 οἰκογένειες τοῦ χωριοῦ.

Μὲ τὸ ἴδιο πρακτικὸ καθορίζουν ἄλλους μπακάδες, ἰδιωτικὰ χρέη — βερεσέδια πού ἀνέρχονται σὲ (6246) ἑξ χιλιάδες διακόσια σαράντα ἑξ γρόσια. Τὸ πρακτικὸ παίρνει ἐπίσημη χροιά καὶ μὲ τὶς ὑπογραφές τοῦ Δεσπότη Ἰωαννίνων Ἰωακείμ, τοῦ μεγάλου ἄρχοντα ἀπὸ τὴ Βίτσα Ἀλεξίου Παπάζογλου καὶ τοῦ Βεκίλη Ζαγορίου Πανταζῆ.

Οἱ δανειστὲς εἶναι συγχωριανοὶ

Η Π Ε Ι Ρ Ω Τ Ι Κ Η Π Ι Ν Α Κ Ο Θ Η Κ Η

35.—Μονή Στομίου Κονίτσας. Στο βάθος ή κορυφή τής Γκαμήλας 2497μ.
(Άρχείο Άπ. Βερτοδούλου)

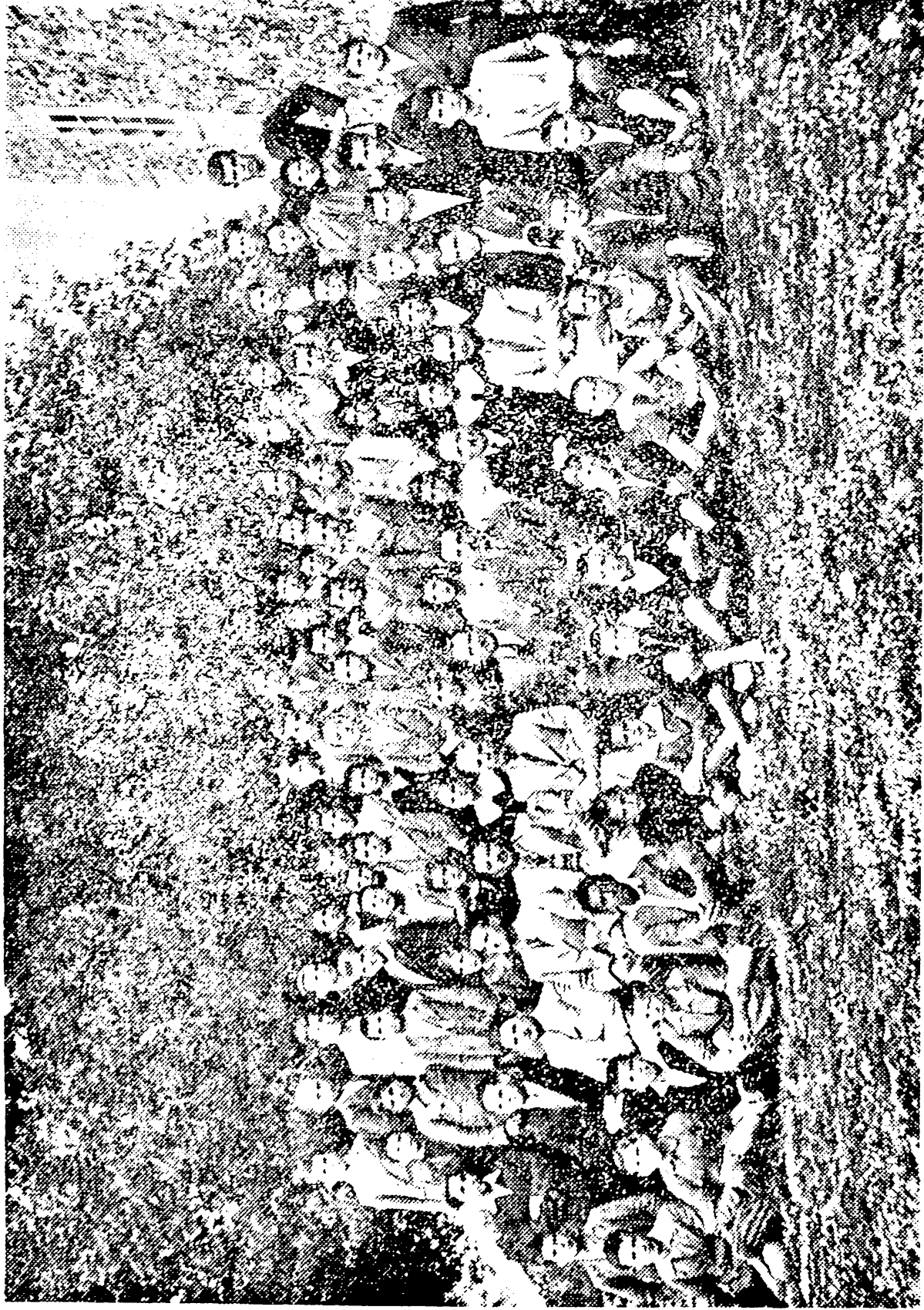

36.—Παιδαγωγικό Συνέδριο Καθηγητών 12ης 'Εκπαιδευτικής Περιφέρειας. Γιάννινα. 1932.
(Άρχεο Πελοπ. Οικονομίδ

37.—Σώμα Ἑλλήνων Προυκοπῶν. Ἄρτα 25 Μαρτίου 1924.
(Ἄρχεῖο Καθηγητοῦ Κλαυδ. Μπανταλούκα).

38.—Καθηγηταί και Μαθηταί του άκριτικού Γυμνασίου Πρωγωνιανής, σχολικό έτος 1935—36.
(Άρχείο Πελοπ. Οικονομίδη)

έχουμενοι, αλλά και από άλλα χωριά.

Αυτό το χρέος που έβάρυνε ως βραχνᾶς ὅλο το χωριό ρυθμίζεται ὀριστικά στις 29 Φλεβάρη του 1848 με ἕνα Πρακτικό — Γράμμα τῶν χωριανῶν, που ἀρχίζει με τὸν τίτλο «Ἐλέω Θεοῦ», συνεχίζεται με ἀνάθεση σὲ ὠρισμένα πρόσωπα τοῦ χωριοῦ καὶ δίνεται ἀπὸ τὴ συνέλευση τῶν χωριανῶν ἡ ἐντολὴ γιὰ τὸ σήκωμα — ἄρση τῆς ἀλληλοεγγυήσεως γιὰ τὴν ἐξόφληση τοῦ Μουκαδεμιοῦ.

Ἐπειτα ἀπὸ τὸ διακανονισμὸ τοῦ χρέους, ὅπως προαναφέραμε, τὸ 1837 θεσπίζεται τὸ Σύστημα τοῦ χωριοῦ, που δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ μικρογραφία τοῦ Συντάγματος τῆς Πολιτείας.

Ἐχει τὸ Σύστημα 14 ἄρθρα ὅλα κ' ὅλα. Εἶναι ἀπόσταγμα σοφίας καὶ ποδηγετήσεως γιὰ τὴν αὐτοδιοίκηση τοῦ χωριοῦ. Μὲ βάση τὸ Σύστημα μπαίνει μπροστὰ ὁ μηχανισμὸς τῆς αὐτοδιοικήσεως με τὶς διᾶφορες ἐκφάνσεις του. Ἐν ἀρχῇ ὁ Βεκίλης ἦν. Ἄρχοντας αἰρετὸς με μονοετῆ θητεία. Εἶναι ὁ πρόεδρος τοῦ χωριοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Εἶναι φορτωμένος με πολλές ἐξουσίες καὶ με πολλές εὐθῦνες. Ὡς πρῶτος Βεκίλης ἐκλέγεται ὁ αἰδεσιμώτατος Κύριος Παπα - Κώνστας. Ἦταν με κάποιες ἀναλογίες φυσικὰ ἕνα εἶδος τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ στὴ μεταβατικὴ περίοδο, ὅταν

ἀποκαταστάθηκε τὸ Κράτος μας ἔπειτα ἀπὸ τὴ Γερμανικὴ κατοχὴ.

Ὁ παπα - Κώνστας, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὸν Κώδικα, καὶ ἀπὸ ἄλλα στοιχεῖα που βρίσκονται σὶς Ἐκκλησίες καὶ τὰ Μοναστήρια τοῦ χωριοῦ εἶναι μιὰ προσωπικότητα, ὅπως καὶ ὁ ἡγούμενος Καλλίνικος, γιὰ τὸν ὁποῖο ἔγινε εὐρύτατος λόγος στὸ προηγούμενο Δελτίο μας. Τὸ ἐπώνυμό του πιθανώτατα εἶναι Δόνος, ἀπὸ οἰκογένεια δηλ. ἀπὸ τὶς πρῶτες καὶ πατριαρχικὲς τοῦ χωριοῦ.

Μιὰ σφραγίδα, ἕνα ἀληθινὸ κειμήλιο, που φυλάσσεται στὴ Μονὴ Εὐαγγελίστριας, στὴν ὁποία εἰκονίζεται ὁ Ἅγιος Δημήτριος, εἶναι φκιασμένη ἀπὸ τὸν Παπακώνστα. Στὸν περίγυρό της εἶναι χαραγμένα : «† ΣΦΡΑΓΙΣ ΤΩΝ ΕΠΑΝΩ ΣΟΥΔΕΝΩΝ ΔΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑ ΙΕΡΕΟΣ».

Τὰ Κοινοτικὰ πράγματα πᾶνε καλά γιὰ μερικὰ χρόνια, σημάδι ὅτι ὅλα πᾶνε καλά. Ἔτσι φθάνουμε στὴ χρονιά τοῦ 1841. Ἡ πρώτη ἐμπλοκὴ παρουσιάζεται. Ἑλληνες γὰρ καθαρῶναιμοὶ οἱ χωριανοί. Διᾶίρεση, κόμματα, διχόνοια. Τὸ μουκαδέμι δὲν ἔρριξε τὰ δοσίματα με δίκαιο τρόπο. Ἡ διέξοδος βρίσκεται. Τὸ Βιλαέτι καὶ ὁ Γενικὸς Προεστῶτας που τὸ ἐκπροσωπεῖ καὶ ἐδρεύει στὰ Γιάννινα γιὰ τέτοιες ὥρες χρειάζεται. Ἀκολουθεῖ ἡ διαίτησις ἀπὸ τοὺς Κ. Βαταβάλη καὶ Χριστόδουλο Κονομάτη, ὅπως εἶναι καταχωρισμένη σὶς σελίδες τοῦ Κώδικα 164—167.

**Πράξη Διαιτησίας εὐσυποδότητων
ποδῆτων ὕστερα ἀπὸ
ἐξουσιοδότηση τῶν κατοίκων**

**ΙΣΟΝ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΒΙΛΑΕΤΙΟΥ**

Ἐντιμοὶ Κύριοι Κωνσταντῖνε Βαταβάλη καὶ Χριστόδουλε Κονομάτη.

Ἐπειδὴ οἱ Ἐπάνω - Σουδενίται μὲ κοινὸν Γράμμα των πρὸς τὸ Βιλαέτι σὰς ζητοῦσι παρακαλοῦντες σας νὰ λάβητε τὸν Κόπον νὰ πηγαίνητε εἰς τὸ χωρίον των νὰ τοὺς θεωρήσητε κάθε διαφορὰν καὶ φιλονεικίαν ὅπου ἔχουν ἀναμεταξύ των, καθὼς καὶ ἰδιαιτέρως θέλουν σὰς γράψει. Διὰ τοῦτο παρακαλεῖσθε καὶ ἐκ μέρους τοῦ Βιλαετίου νὰ λάβητε αὐτὸ τὸ θάρος καὶ νὰ πηγαίνητε εἰς τὸ χωρίον τῶν Ἐπάνω - Σουδενῶν, νὰ ἐξετάσητε ἀκριβῶς καὶ ἀμερολήπτως κάθε διαφορὰν καὶ φιλονεικίαν ὅπου ἔχουν περὶ τῶν κοινῶν ὑποθέσεων τοῦ χωριοῦ των καὶ ἐπομένως νὰ θάλητε ἓνα δρόμον καλὸν διὰ νὰ παύσωσιν εἰς τὸ ἐξῆς ἀπὸ τὰς ἔριδας καὶ φιλονεικίας, ἐπὶ τούτου ἔχουν καὶ δύο τρεῖς χωριανούς των διωρισμένους ἐπιστάτας διὰ νὰ φροντίσωσι νὰ λάβωσι ὅλα τὰ κοινὰ ἔγγραφα των ὅπου εὐρίσκονται, ὡς θέλετε πληροφορηθῆ καὶ ἀπὸ τὰ ἀνὰ χεῖρας των κοινὰ ἔγγραφα, ὑπογεγραμμένα παρ' ὄλων τῶν χωριανῶν καὶ ἀπὸ τοὺς ἐπιστάτας αὐτοὺς θέλετε ζητήσῃ ὅ,τι ἀνήκει διὰ τὴν καλὴν εὐτα-

ξίαν τοῦ χωριοῦ των καὶ ὑγιαίνοιτε
1841 Αὐγούστου 11 Ἰωάννινα.

Ὁ Βεκίλης Ζαγορίου
Χριστόδουλος Παρλαπᾶς

**ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
ΕΠΑΝΩ ΣΟΥΔΕΝΩΝ**

Διὰ τοῦ παρόντος Συμφωνητικοῦ Γράμματος δηλοποιούμεν ἡμεῖς οἱ Ἐπάνω - Σουδενίται κοινῶς καὶ συμφώνως, ὅτι ἐπειδὴ καὶ εἴμεθα Διηρημένοι εἰς Δύο Κόμματα διὰ τινὰς κοινὰς ὑποθέσεις τοῦ χωριοῦ μας παλαιὰς καὶ νέας, τὰς ὁποίας ἕως Σήμερον ἐκάμαμεν καὶ ἐπειδὴ μόνοι μας δὲν ἐδυνήθημεν νὰ τὰς ἐξομαλίσωμεν (ἐξομαλύνωμεν) καὶ νὰ τὰς διορθώσωμεν, διὰ νὰ παύσωσιν αἱ ἔριδες καὶ φιλονεικίαι, ἀπεφασίσαμεν εὐχαρίστως καὶ μὲ κοινήν Γνώμην νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὸ Βιλαέτι μὲ γράμμα μας ὑπογεγραμμένον ἀπὸ ὄλους, τοὺς Κυρίους Κωνσταντῖνον Βαταβάλην καὶ Χριστόδουλον Κονομάτην, οἵτινες ἐρχόμενοι, κάθε προβαλλομένην διαφορὰν, ὡς τὰ ἔγγραφα μας τὰ ἕως σήμερον πραχθέντα, καὶ χωρὶς ἔγγραφα, θέλουν ἀποφασίσῃ αὐτὰ θεωρηθέντα καὶ ἀκριβῶς ἐξετασθέντα, καὶ ἡ ἀπόφασίς των θέλει ἔχει τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν καὶ θέλει εἶσθαι ἀμετάτρεπτος καὶ ἀμετάβλητος εἰς αἰῶνα τὸν ἀπαντα διὰ τοῦτο ἔγινε τὸ παρὸν Γράμμα καὶ ἔστω εἰς ἔνδειξιν 1841 Αὐγούστου 11 Ἐπάνω Σουδενά.

Κώνστας ἱερεὺς, Χριστόδουλος
Τατάνης, Κ. Οἰκονομόπουλος, Κ.
(ΣΥΝΕΧΕΙΑ στὴ σελίδα 29)

39.—Γιοφύρι στον Άραβθο (Κωστίται - Άμπιλοχαρι). Η τολμη και η φειδωλία των Λαϊκών Μαστόρων έχει ζεύξει τις κρεμάλες του ποταμού. (Άρχειο Άπ. Βερτοδούλου).

ΘΡΥΨΑΛΑ ΠΑΤΡΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

ΑΓΩΓΙΑΤΕΣ ΚΑΙ ΚΙΡΑΤΖΙΔΕΣ

Άπο τό βιβλίο «Του Τόπου μου και του Καιρού μου»
Του κ. ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΔΙΚΕΣ ΑΡΤΗΡΙΕΣ ΤΗΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΣ

Μίλησα για έπος των χερσαίων μεταφορών, και δέν είναι υπερβολικός ο χαρακτηρισμός, όταν σκεφθούμε ότι τά δρομολόγια αυτά έ-

πρεπε να διασχίσουν άπ' άκρη σ' άκρη τον πατέρα των ελληνικών βουνών, τον Πίνδο με τις πανύψηλες και χιονόβλητες κορφές του και ν' άγκαλιάσουν χώρες και λαούς, φυλές και έθνότητες άπό τη

40.—Τὸ σπίτι τῆς Κυρα - Ἀναγνώσταινας. Νεγάδες Ζαγορίου. (Βλέπε Δελτίο ἀριθ. 38).
(Ἀρχεῖο Ἀπ. Βερτοδούλου).

Δύση πρὸς τὴν Ἀνατολή καὶ ἀπὸ τὴν Ἀνατολή στὴ Δύση μὲ μοναδικὰ μέσα τοὺς ἡμιόνους τῶν καρabanῶν.

Θὰ σημειώσωμε ἐδῶ ὅτι πρὸ τοῦ 1883 ὅλο τὸ μῆκος τῶν ἑλληνικῶν σιδηροδρόμων ἦταν 21 χιλιόμετρα καὶ αὐτὸ ὄχι συνεχές. 9.50 χιλιόμετρα ἦταν ἡ γραμμὴ τοῦ σιδηροδρόμου Θεσείου - Πειραιῶς καὶ 11.50 χιλιόμετρα ἡ γραμμὴ Πύργου - Κατακόλου.

Ἄς ἀναπλάσωμε τώρα νοερῶς αὐτὸ τὸ τεράστιο πλέγμα τῶν δρο-

μολογιῶν, ποὺ σὰν νευρικό σύστημα ἀγκάλιαζε τὴν ἀγροτικοποιεμένη καὶ καθυστερημένη ἐκείνη ἐποχή, ἓνα νευρικό σύστημα, μὲ γάγγλια, κόμβους τὰ ἀπειράριθμα χάνια, πανδοχεῖα σκορπισμένα κατὰ μῆκος τῶν ὁδικῶν ἀρτηριῶν σὲ ἀποστάσεις ἀπὸ μισῆς ὥρας ἕως δύο ὥρων περίπου τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Ἄς χρωματίσωμε ζωηρότερα τὴν περιώνυμη Ἐγνατία ὁδὸ καὶ ἐπάνω σ' αὐτὴ τὶς πόλεις Θεσσαλονίκη, Βοδενά (Ἐδεσσα) Μοναστήρι (Βιτώλια) Ἀχρίδα, Ἐλθασάν καὶ

τά δύο λιμάνια τὸ Δυρράχιο ἐπὶ τῆς Ἰαδριατικῆς καὶ τὴν Κωνσταντινούπολη στὸ Βόσπορο σὰν κόμπους τοῦ ἐγκαρσίου μεσογειακοῦ δρόμου, πού διέσχισε τὴ Βαλκανικὴ, αὐτὴ τὴν Ἐγνατία πού πέρασε καὶ ὁ Ἄποστ. Παῦλος καὶ «πεπλήρωκε» τὸ Εὐαγγέλιον.

Ἄλλη γραμμὴ ἀρχίζει ἀπὸ τὰ Γιάννινα μὲ προορισμὸ Γρεβενὰ - Κοζάνη, Βελεσσαί - Σκόπια - Κουμάνοβο - Βελιγράδι - Πράγα - Βιέννη.

— Ἄλλη γραμμὴ ἀπὸ Βελιγράδι πρὸς Βουκουρέστι - Ἰάσιο, Βεσσαραβία - Ρωσία.

— Ἄλλη πάλι Γιάννινα - Κοζάνη - Θεσσαλονίκη - Σέρρες - Κωνσταντινούπολη μὲ διακλάδωση πρὸς Ἰορρᾶν Σόφια - Βουκουρέστι - Βελιγράδι - Βιέννη - Βουδαπέστη.

Ἐνδιάμεσες γραμμὲς μικροτέρου μήκους ἦταν ἡ γραμμὴ Γιάννινα - Μέτσοβο - Τρίκκαλα, πού συνέδεε τὴν ἄγονη Ἡπειρο, μεγάλῃ ἀγορᾷ καταναλώσεως γεωργικῶν προϊόντων μὲ τὸν σιτοβολῶνα τῆς Θεσσαλίας. Ὁ δρόμος αὐτὸς ἦταν ἐν πολλοῖς λιθόστρωτος καὶ συχνὰ ἐπεσκευάζετο ἀπὸ τὴν Ὀθωμανικὴ Κυβέρνηση λόγω τῆς στρατιωτικῆς του σημασίας γιὰ τὴ μεταφορὰ στρατευμάτων ἀπὸ τὸ ἕνα διαμέρισμα στὸ ἄλλο.

Ἡ γραμμὴ πού συνέδεε τὴν Ἡπειρο μὲ τὴν ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδα ἀρχίζει ἀπὸ τὰ Γιάννινα, περνοῦσε ἀπὸ τὴν ὄχυρὴ θέσῃ Πέντε Πηγᾶδια καὶ διὰ τῆς Ἄρτης καὶ Σαλαῶρας κατέληγε στὸ Μεσολόγγι μὲ διακλάδωση ἀπὸ Πέντε Πηγᾶδια

πρὸς Πρέβεζα, ὅπου ἡ ἐπιβίβαση καὶ φόρτωση σὲ ἀτμόπλοια γιὰ τὴν ὑπόλοιπὴ Ἑλλάδα, τὰ Ἐπτάνησα καὶ τὴ Μικρασία.

Ἀπὸ τὰ Γιάννινα πάλι μία γραμμὴ, πού ἀκολούθησε καὶ ὁ λόρδος Βύρων, γιὰ νὰ ἐπισκεφθεῖ τὸν Ἀλῆ Πασιᾶ, στὸ ἀνάκτορό του τοῦ Τεπελενίου, περνοῦσε διὰ Ζίτσης - Κασιδιάρη - Ζαραβίνα - Χάνι Δελβινάκι ἀπὸ κεῖ Ἐπισκοπὴ, περνοῦσε τὸν κάμπο τῆς Δροπόλεως Βορείου Ἡπείρου καὶ κατέληγε στὸ Τεπελένι. Τὶς ἀρρητες φυσικὲς καλλονὲς ὕμνησε ὁ μέγας Ἄγγλος ποιητὴς στὸ ᾄσμα του Τσαΐλδ Ἄρολδ. Ἀπὸ τὸ Τεπελένι πρὸς Αὐλῶνα καὶ πρὸς Βεράτι.

Διακλάδωση τῆς γραμμῆς αὐτῆς ἀπὸ Ἐπισκοπὴ διὰ τῶν στενῶν τῆς Μουζίνας, τῶν «κλιμάκων» ὅπως τὰ ὀνομάζει ὁ Πουκεβίλ, ὠδηγοῦσε πρὸς Δέλβινο καὶ Ἁγίους Σαράντα μὲ σκοπὸ τὴν συνάντησιν τῆς θαλασσίας πλέον γραμμῆς τοῦ Αὐστρουγγρικοῦ Λόυδ. Ἀπὸ τὴ Σαγιαδά ἀρχίζει ὁ μέγας ἐμπορικὸς δρόμος πού κατέληγε στὰ Γιάννινα, ἀρτηρία τοῦ ἐμπορίου εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς μὲ τὴν Κέρκυρα καὶ γενικὰ μὲ τὰ Ἐπτάνησα. Γραφικὸς, ἀλλὰ πολὺ ἐπικίνδυνος. Ἦταν σημεία του πού δυὸ μουλάρια πλάϊ - πλάϊ δὲν μποροῦσαν νὰ περάσουν.

Ἀπὸ Γιάννινα ἄλλη ὁδὸς ὠδηγοῦσε διὰ Καλπακίου - Χάνι Καλιθέας, διὰ Κονίτσης, Λεσκοβικίου, Καραμουρατιᾶς ἐπὶ τῆς ἀριστερῆς ὄχθης τοῦ Ἄωου εἰς Βεράτι καὶ ἀπὸ κεῖ εἰς Ἐλμπασάν.

Δέν ἐπήραμε τυχαίως τὰ Γιάννινα σάν ἀφετηρία τῶν μεγάλων ἀρτηριῶν. Τὰ Γιάννινα μὲ τὴν μεγάλη πνευματικὴ ἀκμὴ καὶ τὴν ἐμπορικὴ ζωτικότητα, πού ἐπισημαίνουν ὅλοι οἱ περιηγηταὶ τοῦ 18ου καὶ 19ου αἰῶνος, παίζουσαν ἀποφασιστικὸ ρόλο στὴν νεοελληνικὴ ἀναγέννηση. Σημεῖο συγκεντρώσεως τῆς ντόπιας παραγωγῆς βιοτεχνικῶν προϊόντων, ἀλλὰ καὶ κέντρο διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου, Γιάννινα Τσερέκ Σταμπόλι, ὅπως ἀπεκαλοῦντο· δηλ. τὸ τέταρτον τῆς Πόλης σὲ πλεθυσμό, ἀλλὰ ἴσης ἀκτινοβολίας μὲ τὴ Βασιλεύουσα, ἀφετηρία τοῦ ἐπαγγελματικοῦ ἀποδημητισμοῦ τῶν Ἑπειρωτῶν.

Ἦρες πεζοδρόμων

Πολύτιμες πληροφορίες γιὰ τὶς ἀποστάσεις τῶν πόλεων καὶ κωμοπόλεων πάνω στοὺς δρόμους αὐτοὺς τῆς Βαλκ. Χερσονήσου μᾶς δίνει ὁ Βασίλειος Ζῶτος - Μολοσσός, Ἴππότης κλπ., ἀπὸ Δρόβιανη Β. Ἑπείρου καὶ ὁ ἐπίσης συμπολίτης μου Ἀντώνιος Τούμα φὸν Βάλδικαμπφ, Ἐφεδρος Ἀντιστράτηγος τοῦ Αὐστριακοῦ Στρατοῦ, Ἴππότης τοῦ Τάγματος τοῦ Φραγκίσκου Ἴωσηφ κλπ. ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Ἀντώνιο Ντούμπα Μοσχοπολίτην, ἀποικὸν στὴ Νέα Πέλλα καὶ ἀπὸ κεῖ στὴν Βιέννη τῆς Αὐστρίας, στὸ ἔργον του «Ἑλλάς, Μακεδονία καὶ Νότιος Ἀλβανία», 1887.

Λοιπὸν Γιάννινα - Βεράτι ὄρες

78 ἢ μέρες 9. Δυρράχιον - Ἐλθασάν - Ἀχρίδα - Μοναστήρι ὄρες 43. Αὐλῶνα μέχρι Κων/πόλεως ὄρες 212. Γιάννινα - Μέτσοβο ὄρες 12. Μέτσοβο - Καλαμπάκα ὄρες 11. Καλαμπάκα - Τρίκκαλα ὄρες 4, Τρίκκαλα - Λάρισα ὄρες 12. Δηλαδὴ Γιάννινα - Λάρισα ὄρες 49.

Σκληρὰ ἦταν ἡ δίοδος διὰ τοῦ Ζυγοῦ τοῦ Μετσόβου, ὅπως θὰ ἰδοῦμε πάρα κάτω διότι ὁ δρόμος ἀνέβαινε σὲ ὑψόμετρο 1668 μ. κατὰ τὸν ΒΑΝΕ καὶ 1595 μ. κατὰ τὸν Κίπερτ. Ἰδίως ἡ κατάθασις ἀπὸ τὸν Ζυγὸ πρὸς Ἰωάννινα ἦταν τραχυτέρα τῆς ἀπὸ Θεσσαλίας ἀναβάσεως διότι ὁ δρόμος περνοῦσε διὰ μέσου ἀποκρήμνων θράχων.

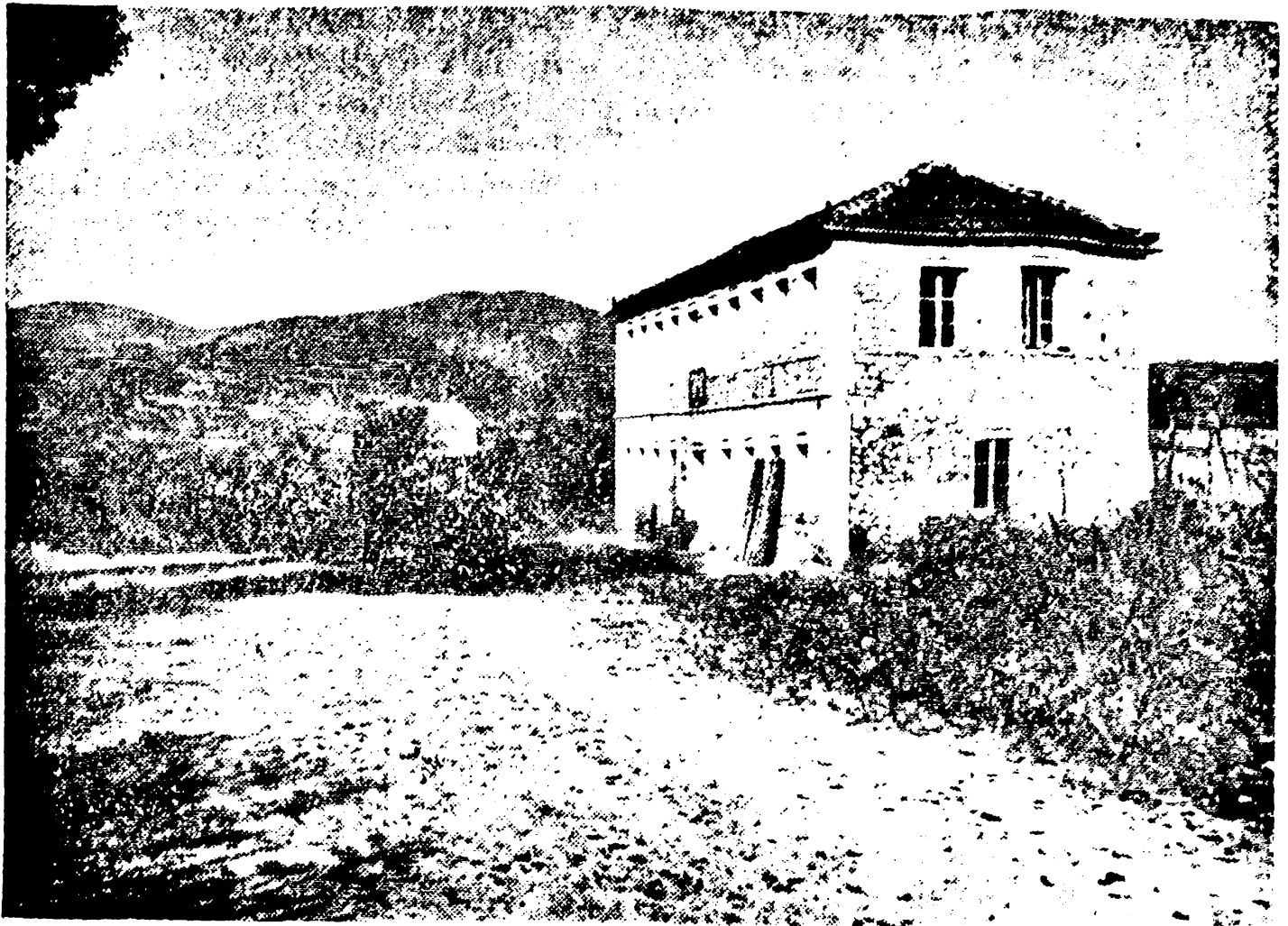
Δύο δρόμοι ὠδηγοῦσαν ἀπὸ τὰ Γιάννινα στὸ Μέτσοβο. Ὁ ἕνας μόνον ἦταν θατὸς τὸ χειμῶνα, ὁ ἄλλος ὁ καὶ γραφικώτερος ἦταν προτιμητέος τὸ καλοκαίρι. Καὶ οἱ δύο ἐνώνονταν στὸ χάνι Μπαλντούμας.

Ἀπὸ Γιάννινα διὰ μέσου Πέντε Πηγαδίων πρὸς Ἄρτα καὶ Σαλαῶρα ἡ ἀπόστασις σὲ ὄρες μέσης ἀντοχῆς πεζοδρόμου ἦταν 19 1)2 ὄρες.

Καὶ τώρα ἄς ἰδοῦμε ποιὸς κινεῖται ἐπάνω σ' αὐτὰ τὰ δρομολόγια, πού συνδέουν τὴν Κεντρικὴ καὶ Βόρειο Βαλκανικὴ μὲ τὴ λοιπὴ Εὐρώπη.

Ἡ ἀραβοπερσικὴ λέξις κερθάν καὶ κατόπιν καραθάν ἔχει καθιερώσει διεθνῶς τὴν ὀνομασίαν τοῦ ὀμίλου ἀπὸ δέκα καὶ πλέον ζῶα, πού ἔχουν προορισμὸ τῆ μεταφορὰ ἀνθρώπων καὶ ἐμπορευμά-

41.—Χάνι Καλλιθέας, επάνω στο δρόμο Γιάννινα—Κόνιτσα. Ίδιοκτησία Γιάννη Ζωΐδη από Ά-
ρίστη. Κατεστράφη στην Κατοχή. ('Αρχείο Άπ. Βερτοδούλου).

των από ένα τόπο σέ άλλον.

Ό έπικεφαλής του караβανιού
ώνομάζετο κ ι ρ α τ ζ ή ς ή κ ι ρ α τ ζ ή μ π α σ η ς δηλ. άρχια-
γωγιάτης ή άρχικαρβανάρης. Ή
γνωστή σ' όλα τά Βαλκάνια λέξη
κ ι ρ ά σημαίνει μίσθωμα οικίας,
άλλά και μίσθωμα για τή χρήση
άντικειμένου και στην περίπτωση
της μισθώσεως ζώου, τó άγώγι.

Ό άρχικιρατζής έμισθωνε ύπαλ-
λήλους μέ μηνιαία άμοιβή για να
περιποιούνται τά ζώα, να τά κτε-
νίζουν και να τά καθαρίζουν μέ τó

ξ υ σ τ ρ ι όργανο ξέσεως του τρι-
χώματος των κτηνών, τó κ α σ α ι
καθώς λέμε στην Ήπειρο. Να τά
τρίβουν, να τους κάμουν μασάζ, να
σφουγγίζουν τον ιδρώτα, να κρε-
μάνε τους ντορβάδες μέ την ταγή,
να τά σαμαρώνουν και τά ξεσαμα-
ρώνουν και να τά φορτώνουν στην
καθωρισμένη ώρα και τον καθωρι-
σμένο τόπο.

Όσοι άγωγιάτες διέθεταν 5-6
ζώα τά συγχώνευαν μέ μεγάλα κα-
ραβάνια, πραγματοποιούντες κοινο-
πραξία, όπως τά σημερινά ΚΤΕΛ.

42.—Χάνι τῆς Ζαραβίνας ἐπάνω στο δρόμο Γιάννινα - Ἀργυρόκαστρο. Ἰδιοκτησία Μεντζαίων. Κατεστράφη τὸ 1943 (Ἀρχεῖο Ἀπ. Βερτοδούλου).

γιὰ νὰ ἀλληλοβοηθοῦνται μεταξύ τους στὸ φόρτωμα καὶ ξεφόρτωμα, πού ἦταν ἀπὸ τὶς δυσκολώτερες δουλειές, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀντιμέτωπιση μυρίων κινδύνων, πού παρουσιάζονταν κατὰ τὰ μακρυνὰ τους ταξίδια.

Μαζί τους τὰ καραβάνια ἔφεραν πάντοτε καὶ γερὰ ξύλα διχαλωτὰ στὴν κορυφή, πού ὠνομάζονταν φορτωτῆρες καὶ τὰ χρησιμοποιοῦσαν σὰν βοθητικὸ μέσο στὸ φόρτωμα, ὅταν δὲν εἶχαν βοθηθό, ἰδίως τὰ μικρὰ καραβάνια τῶν

μικρῶν ἀποστάσεων.

Ὁ κираτζῆς ἔχαιρε ἐκτιμήσεως καὶ ἐμπιστοσύνης στὴν κοινωνία καὶ τὸν ἐμπορικὸ κόσμο. Αὐτὸς ἔκανε τὴ συμφωνία γιὰ τὴ μεταφορὰ ἐμπορευμάτων καὶ ἀνθρώπων, εἰσέπραττε τὸ ἀγῶγι καὶ ἦταν ὑπεύθυνος γιὰ τὴν καλὴ διατήρηση καὶ παράδοση στὸν τόπο τοῦ προορισμοῦ. Αὐτὸς εἶχε τὴ φροντίδα νὰ ἐξασφαλίσῃ φορτίο γιὰ ὅλα τὰ ζῶα δικὰ του καὶ τῶν συνεργαζομένων μὲ αὐτὰ, ἦταν ἀπόλυτος δια-

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ στὴ σελίδα 29)

MONUMENTUM AERE PERENNIS

Ἡ «Πνευματικὴ Στέγη» θὰ στηριχθῆ στὴν ἀγάπη τῶν ζώντων, ποὺ δὲν ἐστέρεψε σὲ τοῦτον τὸν τόπο. Ταυτόχρονα θὰ εἶναι ἡ «Πνευματικὴ Στέγη» Μαυσωλεῖο στὴ μνήμη τῶν προαπελθόντων Ἑπειρωτῶν.

"Ὅστις δὲ τοὺς τεκόντας ἐν βίῳ σέβει ὁδ' ἐστὶ καὶ ζῶν καὶ θανῶν θεοῖς φίλος...

(Εὐριπίδη — Ἡρακλείδες)

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΣΤΕΓΗΣ

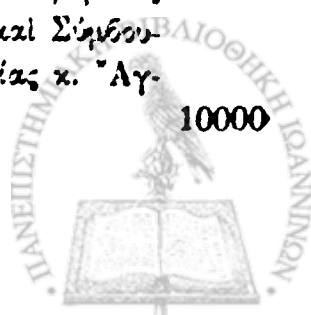
Σ' ἓνα ἀληθινὸ δημοψήφισμα ἀγάπης, ἀλληλεγγύης, ἀλτροῦισμοῦ, καὶ φιλογενείας συνεχίζεται, μῆνες τώρα, ἡ συνάντηση τῶν Ἀφιερωτῶν, Δωρητῶν καὶ Μεγάλων Εὐεργετῶν στὴν ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ τῆς Ἑταιρείας.

Ἄς ἀρχίσωμε σήμερα μὲ τὴν πρώτη κατὰ σειρά εἰσφορά.

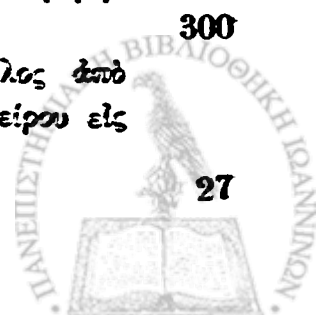
Ἀσημένιο ἐκμαγεῖο ψυχῆς εὐγενικῆς εἶναι τὸ μνημόσυνο, ποὺ κάνει ὁ Ἀπόστολος Καζάνας ἀντισυνταγματάρχης ἐ.ἀ., τακτικὸς χορηγὸς τῆς Ἑταιρείας. Μνημόσυνο τῶν γονέων του, τῆς ἀγαπημένης του συζύγου Ἐθλίνας ἀλλὰ καὶ τῶν Γονέων αὐτῆς. Καὶ αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ μνημόσυνα δὲν τὰ βλέπομε συχνὰ σήμερα.

Ὁ τακτικὸς χορηγὸς τῆς Ἑταιρείας καὶ Ἀπόστ. Καζάνας ἀντισυνταγματάρχης ἐ.ἀ., εἰς μνήμην τῆς συζύγου του Ἐθλίνας - Μαρίας, τῶν γονέων του Ἀσπίνης καὶ Ζωῆ καὶ τῶν πατρικῶν του Πολυξένης καὶ Κωνσταντίνου Ἰσχυρλή Δρχ. 2000
(Μέχρι σήμερα δρ. 10.000)

- Ὁ Λάκων στρατιωτικὸς ἰατρός καὶ Δρχ. Πιερρουτσάκος συνδρομὴν τοῦ Δελτίου. 600
- Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Δροπολιτῶν καὶ Ἀρχ. Παπαδόπουλος συνδρομὴ τοῦ Δελτίου. 500
(Σύνολο μέχρι σήμερα δρ. 2500)
- Ὁ κ. Γεώργ. Βίνας, ὀφθαλμιάτρος ἀπὸ Ἰωάννινα δρχ. 1000
(Μέχρι σήμερα δρχ. 2000).
- Ὁ δικηγόρος καὶ τέως Δήμαρχος Ἀργυροκάστρου καὶ Βασ. Ζώγκος τὴν δωρεάν συντηροῦσαν - παράστασιν ὑπὲρ τῆς Ἑπειρωτικῆς Ἑταιρείας εἰς τὴν αἴτησιν πρὸς τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως Ριζαρείου, εἰς μνήμην τῶν Γονέων του δρχ. 9000
(Σύνολον μέχρι σήμερα δρ. 14000)
- Ὁ κ. Μιχ. Παπαδόπουλος εἰς μνήμην τῶν Γονέων του 1000
(Σύνολο μέχρι σήμερα δρ. 2000)
- Ὁ δικηγόρος καὶ Ἀντιπρόεδρος τῆς Πανηπειρωτικῆς Συνομοσπονδίας καὶ Δρχ. Δαδαλιᾶς 20000
(Σύνολον μέχρι σήμερα δρ. 21500)
- Ὁ διευθυντὴς Πολιτιστικῶν Σχέσεων τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρυματός «Βασιλεὺς Παῦλος» καὶ Σύμβουλος τῆς Ἡπ. Ἑταιρείας καὶ Ἀγγελοσ Κίτσος δρχ. 10000

Ἡ Κυρία Δάφνη Σπύρου Λούση θυγατέρα τοῦ ἀειμνήστου Χρή- στου Χρηστοδουλάκη εἰς μνήμην τοῦ	3000	τῶν ταπεινῶν χορηγιῶν τῆς α) τῆς Κυρίας Χαρίν. Μισίου εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνήστου Λεάν- δρου Μισίου	3000
Καὶ συνδρομὴν τοῦ Δελτίου	600	(Μέχρι σήμερα ἔρχ. 19.000)	
Ὁ ἱατρός τῶν Ἰωαννῶν κ. Παν. Γιοβάνης ἀπὸ Γεωργουτσίκας Δραπετσώως συνδρομὴ τοῦ Δελτίου	500	β) τῆς Κυρίας Εὐγενίας Σόμπολα εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνήστου Βα- σδαίου Σόμπολα	3000
Ὁ φαρμακοποιὸς κ. Ἰωάννης Γε- ωργιάτης	2000	(Μέχρι σήμερα ἔρχ. 14.000)	
Ὁ Γυμνασιάρχης κ. Σωτήριος Χου- λιάρης	1000	γ) τοῦ ἱατροῦ κ. Ἰωάν. Τζόγια εἰς μνήμην τῆς ἀειμνήστου μη- τρὸς τοῦ Εἰρήνης Δ. Τζόγια	3000
Ἡ Κα Φρόσυ Ἰωαννίδου συνδρο- μὴ τοῦ Δελτίου	200	(Μέχρι σήμερα ἔρχ. 5.500)	
Ὁ κ. Κώστας Ἀναγνωστῆπουλος συνδρομὴ τοῦ Δελτίου	400	Ἡ Κυρία Ἀλεξάνδρα Δημητριά- δου εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς ἀληθμονήστου Ἰωάννου Δημη- τριάδου Ἐπιθεωρητοῦ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως μετὰ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐπετείου τοῦ θανάτου τοῦ	3000
Ἡ φιλόλογος Βοηθὸς Πανεπιστη- μίου Ἰωαννῶν κυρία Ἐλένη Κουρμαντζή - Παναγιωτάκου συνδρομὴ τοῦ Δελτίου	500	Ὁ κ. Ἰωάν. Κασσιὸς Ρουμελιώ- της συνδρομὴ τοῦ Δελτίου	300
Ὁ παρατηρῆς κ. Δημ. Τ. Ν. Μπό- ταρης Σουλιάτης καὶ ἡ κ. Αἰ- γλή Δημ. Μπόταρη, ποὺ δὲν ληφθῶσιν τὴν Ἐταιρεία σὰς ἀντὶ στεφάνου καταθέσεις, εἰς μνήμην τοῦ Νικολ. Ἰ. Κορέστη	2000	Ὁ κ. Κώστας Ἐξαρχος Ἀναπρόε- δρος τῆς Ἐταιρείας εἰς μνήμην τοῦ ἀληθμονήστου Ἀθαν. Κουρ- δουρου	1000
(Σύνολο μέχρι σήμερα ἔρχ. 14000)		(Σύνολο μέχρι σήμερα ἔρχ. 27000)	
Ὁ ταξίαρχος κ. Κώστας Πανα- ζῆς Σουλιάτης ἔχοντας τὴν Ἐ- ταιρεία πάντα ἀντικείμενο τῶν διαλογισμῶν του, εἰς μνήμην τῶν γονέων του Γεωργίου Β. Πανα- ζῆ καὶ Γεωργίας Γ. Παναζῆ, τὸ γένος Παπαδόπουλου ἔρχ.	4000	Ἡ κ. Τζένη Παπαλιωάννου, λογο- γράφος	300
(Σύνολο μέχρι σήμερα ἔρχ. 28000)		Ἡ δικηγόρος κ. Ἑλλη Περικλῆ Γεωργίτση - Παπαλαχαρίου	3000
Ὁ γεωπόνος κ. Μάθιος Μέντζος	1000	Ὁ κ. Κλεάνθης Ρόκος συνδρομὴν τοῦ Δελτίου	300
(Σύνολο μέχρι σήμερα ἔρχ. 2000)		Ἡ κ. Πελαγία Κλ. Ρόκου εἰς μνή- μην τῶν γονέων τῆς Γεωργίου καὶ Αἰκατερίνης Παπαγιολάου - Μπαμπούρη καὶ τῆς θείας τῆς Χαρίνλειας Βάσου	1000
Συνοδευόμενες ἀπὸ εἰγενικῆς ἐπα- στοῦ ἐφθασαν στὴν Ἐταιρεία εισφορῆς ἀπὸ τὴν ἴδια οἰκογε- νειακῆ Ἑστία παρερχόμενες		Ὁ κ. Γεώργ. Τσαντής συνδρομὴν τοῦ Δελτίου	300
		Ὁ κ. Μίμης Παπαδόπουλος ἀπὸ Κοσσοδίττα Βορ. Ἠπείρου εἰς	

μνήμην τῶν γονέων του Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης (Σύνολο μέχρι σήμερα δρ. 2000)	1000	Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβούλου Δημητρίου Σάρρου (Σύνολο μέχρι σήμερα δρ. 4000)	2000
*Ο κ. Ἀλκιβ. Λάμπρου, Δελφινιακῆς συνδρομῆ τοῦ Δελτίου	1000	*Ο γεωπόνος κ. Γεώργ. Γάγαλης εἰς μνήμην τῶν Γονέων καὶ Ἀδελφῶν του (Σύνολο μέχρι σήμερα δρ. 4000)	2000
*Ο τ. Γεωκκῆς Διευθυντῆς Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ Πρόεδρος τῶν «Φίλων τῶν Ἰωαννίνων», ἀπὸ Σωτήρα Βορ. Ἡπειρου κ. Ἰωάν. Μπέττος εἰς μνήμην τῶν γονέων του Μιχαήλ καὶ Ἀλεξάνδρας δρχ. (Σύνολο μέχρι σήμερα δρ. 16000)	10000	*Ο κ. Χριστ. Καλλιῶδης συνδρομῆ τοῦ Δελτίου	500
*Ο κ. Ἀπόστ. Βερτόδουλος, γνωστὸς στὸν ἀθηναϊκὸ κύκλο τῶν Ἡπειρωτῶν ἀπὸ τίς προβολές τῶν ἐγχρώμων εἰκόνων τῆς Ἡπείρου στή σειρά τῶν πνευματικῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας, ποὺ ἔχουν ἀφήσει συγκινητικὰ ἐντυπώσεις, συνεχίζει νὰ μᾶς στέλλη φωτογραφίες ἀπὸ τὴν Ἡπειρο		*Ο κ. Σὸλ. Δερεδμεζῆς συνδρομῆ τοῦ Δελτίου	300
*Ο Καθηγητῆς κ. Ἀλέκος Τσουκανέλης, μᾶς στέλλει συλλογὴ ἀπὸ παλιὰς γραβοῦρες.		*Ο κ. Κων. Πρίτσος συνδρομῆ τοῦ Δελτίου	500
*Ο Πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος Θεοδωριανῶν κ. Σκουτέλας μᾶς στέλλει φωτογραφίες μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίες ἀπὸ πανηγύρι τῶν Θεοδωριανῶν.		*Ο Σφακιανὸς Παναγ. Χατζηδάκης (ἀπὸ Ἀνώπολη Σφακιῶν Κρήτης) φίλος τῆς Ἐταιρείας καὶ τῶν Ἡπειρωτῶν, εἰς μνήμην τῆς Εὐγενίας Μ. Χατζηδάκη (Σύνολο μέχρι σήμερα δρ. 4000)	2000
*Ο δάσκαλος κ. Σταμ. Ἀποστολάκης	300	—*Ο Καθηγητῆς κ. Ἀλέξ. Τσουκανέλης γκροβαύρα τῶν Ἰωαννίνων σὲ μεγάλο σχῆμα ποὺ κοσμεῖ τὰ Γραφεῖα τῆς Ἐταιρείας. Ὁ ἴδιος ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐμιλίας περὶ Ἀλῆ Πασιᾶ 6 γραβοῦρες ἀπὸ περιστατικὰ τοῦ βίου του.	
*Η κ. Παγωνὴ Δελγηδημήτρη Λυκειάρχης (Σύνολο μέχρι σήμερα δρ. 2000)	5000	—*Ο ἱστορικὸς ἐρευνητῆς καὶ δικηγόρος κ. Νικόλ. Λώλης, φωτογραφίες συγκεντρώσεων τῶν Ἀδελφοτήτων Δολοῦ καὶ Ποντικατῶν τῶν ἐτῶν 1928, 1929, 1932.	
*Η κ. Ἑλένη Τσονίδη, τὸ γένος Μελά εἰς μνήμην τῆς Ὀλυμπιάδος Μιχαηλίδου	1500	—*Ο δημοσιογράφος Πέτρος Πασχάλης φωτογραφία τῆς Μονῆς Ὁσίου Νείλου Γηρομερίου.	
*Ο Λυκειάρχης κ. Γεώργ. Σάρρος εἰς μνήμην τοῦ πατρὸς του Χρήστου Σάρρου καὶ τοῦ θεοῦ του		—*Ο Τριαντάφυλλος Δημ. Παπαζήτης φωτογραφίες τῆς Μονῆς Μελατῶν Ἀρτης.	
		*Η Κα Ἑλένη Τσονίδη συνδρομῆ τοῦ Δελτίου	500
		*Ἀνώνυμος γιὰ τὴ δημοσιότητα, ἀλλὰ πασίγνωστος γιὰ τὴν ἐλευθε-	

ριότητα, πολύτιμος φίλος μας 3000
(Σύνολον μέχρι σήμερα δρ. 6000)

Ὁ κ. Ἀδαμ. Λεοντίδης συνδρομή
τοῦ Δελτίου 500

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΡΤΟΔΟΥΛΟΣ

Χρόνια ἀγαπητὸς συνεργάτης τῆς «Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας». Ἡ προβολὴ τῶν ἐγχρώμων εἰκόνων τοῦ ἀπὸ τὴν Ἡπειροστὴν Ἀρχαιολογικῆ Ἐταιρεία ἀφῆκε ἐποχή. Γεννήθηκε στὰ Γιάννινα. Διετέλεσε τριάντα χρόνια τεχνικὸς ὑπάλληλος στὸ Γραφεῖο Σχολικῶν Κτιρίων. Ὑπηρετεῖ σὰν τεχνικὸς στὴ Μητρόπολη τῶν Ἰωαννίνων καὶ ἀσχολεῖται μὲ τὴ συντήρηση τῶν ἀρχαίων Μοναστηρίων καὶ Ναῶν τῆς Ἐπαρχίας. Διετέλεσε Πρόεδρος τοῦ Ὀρειβατικῆς Ἰωαννίνων. Στὸν φιλελευθερισμὸ τοῦ καὶ τὸ χόμπυ τῆς φωτογραφίας, ἀφῆκε τὸν πλούσιο ἐφοδιασμὸ, πὺ μᾶς κάνει μὲ ἀπαράμιλλες φωτογραφίες.

Ο ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ τὴ σελ. 19)

Γεωργίου, Ζώης Κ. Δούβλης, Χριστόδουλος Ζαζῆς, Ἀναστάσιος Χριστοδούλου, Μιχαὴλ Χριστοδούλου, Ζ. Γ. Σκούρτη, Λάμπρος Χριστοδούλου, Μιχαὴλ Πασχάλης, Γεώργιος Λαζόπουλος, Χριστόδουλος Ἰωάννου, Μ. Σακελλαρίου, Χριστόδουλος Γεωργίου, Γ. Κυρίτζης, Θ. Πριμικήρης, Ἀναγνώστης Δούβλης, Γ. Δόνου, Ἀναστάσιος Κωνσταντίνου, Ἰωάννης Παρδάλης, Νικόλαος Καλαρίτης, Νικόλαος Ἰωάννου Δούβλη.

Ἐπιμέλεια ΣΤ. Δ. ΛΑΜΠΡΙΔΗ

ΑΓΩΓΙΑΤΕΣ ΚΑΙ ΚΙΡΑΤΖΗΔΕΣ

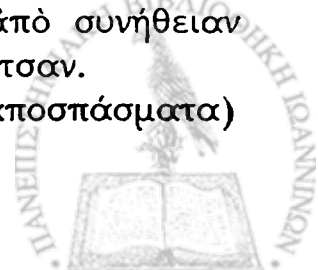
(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ τὴ σελ. 25)

φεντευτῆς τῆς τύχης τῶν ζώων καὶ ἀνθρώπων τοῦ καραθανιοῦ.

Τολμηροὶ καὶ γενναῖοι Ἕλληνες, Ἀρβανίτες καὶ Βλάχοι εἶναι συνήθως οἱ ἡγέται τῶν καραθανίων. Συχνὰ πιάνουν φιλίες μὲ τὶς ληστρικές συμμορίες καὶ συνδέονται μὲ ἰσχυροὺς τοπάρχες τῆς περιοχῆς γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἀνενόχλητη διενέργεια τῶν δρομολογίων τους. Ἐχάριζαν ἐκλεκτὰ ζευγάρια τσαρούχια στὰ παιδιὰ τῶν δερβεναγάδων, πὺ εἶχαν ὑπὸ τὸν ἔλεγχό τους τὰ δερβένια, τὶς κλεισοῦρες, ἔφερναν 2—3 ὀκάδες καφέ τὸ χρόνο στοὺς Μπέηδες ἢ ἐκλεκτὸ καπνὸ, καὶ πετσώματα δηλ. σόλες καὶ σφιγγώματα (σχοινιά) γιὰ τὰ τσαρούχια τῶν ληστῶν.

«Μεγάλην ἐνόχλησιν, γράφει ὁ Β. Σκαφιδᾶς, πὺ μᾶς δίνει ἐνδιαφέρουσες πληροφορίες γιὰ τοὺς καραθανάρηδες τοῦ Μετσόβου, τοῦ σπουδαιοτάτου αὐτοῦ συγκοινωνικοῦ κόμβου, ὑφίσταντο τὰ καραβάνια καὶ ἀπὸ τὰ ἀτίθασα σκυλιὰ τῶν Γκέγκηδων κτηνοτρόφων εἰς περιοχὴν τῶν Σκοπίων, ὀπόθεν ὑποχρεωτικῶς διήρχοντο καὶ διὰ νὰ ἀμυνθοῦν οἱ ἀγωγιὰται εἰς τὰς ἐπιθέσεις αὐτάς, τὰς τόσον ἐπικινδύνους ἐνίστε ἐχρησιμοποιοῦσαν σιδηρᾶ ἀγκίστρια, καρφωμένα εἰς τὸ κάτω ἄκρον ποιμενικῆς ράβδου, γκλίτσας, τὰ ὅποια μὲ ἐπιδέξιον χειρισμὸν ἐκάρφωναν εἰς τὸ στόμα τῶν σκύλων, ὅταν ἀπὸ συνήθειαν ἐδάγκαναν τὴν γκλίτσαν.

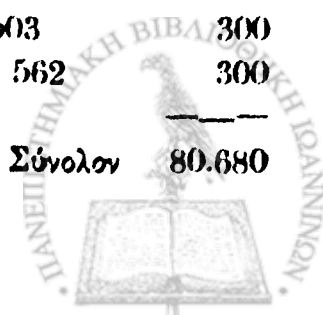
(Συνεχίζονται τ' ἀποσπάσματα)

ΤΡΟΠΑΙΟΝ ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ

**ΑΛΕΞ. ΤΣΟΥΚΑΝΕΛΗ - Χαρ. Κα-
τσιμηήτρος, Πρόμαχος τῆς Ἠπείρου.**

		59.480	
Ἄριθ. βιβλίου — Ποσὸν			
Ἐκ προηγουμένων	49.380		
Ὅ κ. Γ. Γάγαλης ἀθροιστικὴ διαφορὰ βιβλίων ἀριθ. 572	200	Ὅ κ. Χρ. Ἐξαρχος 585	300
Ἐκπαιδευτήρια Δούκα 542	300	Ἡ κ. Μαρ. Βραδῆ - Κυρκώφ 443	300
Ὅ κ. Ἄνδρ. Γκόνγκος 564	300	Ὅ κ. Ἰωάν. Θεολόγης 568	300
Ὅ κ. Ζ. Γκαράνης 561	300	Ὅ κ. Κώστας Ἀναγνωστόπουλος 651, 659, 660, 682, 608 καὶ 543 6 βιβλία X	300 1.800
Ὅ κ. Βλ. Γκόρτσος 496	300	Ὅ κ. Κώστας Ζαμπόπουλος 578	300
Ὅ κ. Ν. Ἀθανασίου 389	300	Ὅ κ. Δημ. Ἀγνανασιώτης 400	300
Ὅ κ. Ἀθ. Γκαζέτας 479	300	Ὅ κ. Λάκης Ἐξαρχος 505	300
Ἡ κ. Σμαρ. Γεωργιάδου 595	300	Ὅ κ. Φίλιππος Ἐμμανουήλ 550	300
Ἡ κ. Στέλλα Γεωργιάδου 556	300	Ὅ κ. Κλ. Βλαδίκας 430	300
Ὅ κ. Ἰωάν. Βεζιάνης 483	300	Ὅ κ. Σπ. Ρίζος 137	300
Ὅ κ. Βασίλ. Βλεσσίδης 435	300	Ὅ κ. Ἀθαν. Ζούπας 553	300
Ἡ Ἀδελφότης Ζιτσαίων 392	300	Ὅ κ. Δημ. Ζαχαρίας 583	300
Ὅ κ. Λάμπρ. Δρόσος 546	300	Ὅ κ. Ἀθ. Δουρδούφης 592	300
Ὅ κ. Χαρ. Ἀραβαντινός 417	300	Ὅ κ. Κων. Ζωίδης 530	300
Ὅ κ. Χριστ. Γκαστῆς 597	300	Ἡ κ. Ἀλεξ. Ζωίδου 582	300
Ὅ κ. Βλαδ. Βρέλλης 484	300	Ἡ κ. Ἡρώ Δόξα 515	300
Ὅ κ. Γρηγ. Δούμας 520	300	Ὅ κ. Ἀπ. Ζώης 596	300
Ὅ κ. Ἀθαν. Βουλβόδημος 441	300	Ὅ κ. Δημ. Γιαννῆς	300
Ὅ κ. Ἰωάν. Γκιώνης 586	300	Ὅ κ. Παν. Ζακίπουλος 521	300
Ὅ κ. Δημ. Ἐξαρχόπουλος 504	300	Ὅ κ. Κων. Ζέρβας 544	300
Ὅ κ. Γ. Βάντζιος 450	300	Ὅ κ. Ζώης Γέρος 533	300
Ὅ κ. Ἡρ. Γιούνης 500	300	Ἡ κ. Ἑλλην. Γεωργίτση - Πα- παζαχαρίου 494	3000
Ὅ κ. Γεώργ. Εὐθυμιάδης 584	300	Ὅ κ. Τηλέμ. Ζέρης 525	500
Ὅ κ. Νικ. Βακάλης 402	300	Ὅ κ. Γεώργ. Τσάντης 138	300
Ὅ κ. Εὐάγ. Ἐμμανουήλ 552	300	Ὅ κ. Γεώργ. Δούβλης 531	300
Ὅ κ. Παναγ. Γιούνης 579	300	Ὅ κ. Ἀλέκος Ζέρης 103	300
Ὅ κ. Βασίλ. Γιαννούλας 580	300	Ὅ κ. Γεώργ. Καλούτσης 625	300
Ὅ κ. Κων. Ἀρβανίτης 415	300	Ὅ κ. Κων. Ἀναγνωστόπουλος διέ- θεσε εἰργασίως 25 τόμους τοῦ βι- βλίου 25X300	7500
Ὅ κ. Σωτήρ. Γεωργίου 493	300	Ὅ κ. Περ. Δούκα; 518	300
Ὅ κ. Τάσος Ζήσης 507	300	Ὅ κ. Στέφ. Θεοδώρου 104	300
Ὅ κ. Ἰωάν. Γεωργιάτης 567	300	Ὅ κ. Τάσος Ζάππας 503	300
Ὅ κ. Ἀλέκος Γεωργιάδης 594	300	Ὅ κ. Ἰωάν. Δροῦγκας 562	300
Ὅ κ. Ἀχιλ. Βάσης 408	300		
Ἡ κ. Ἐλευθ. Δόδα 101	300		
	<u>59.480</u>		
		Σύνολον	80.680

your
best choice

of **1**
3 **4** **day**
7 **cruises**

greek islands
turkey - egypt

with the luxury ships of

ΕΠΙΡΟΤΙΚΙ

NOW FEATURING

One day cruises to Hydra, Poros and Aegina

with TMV HERMES

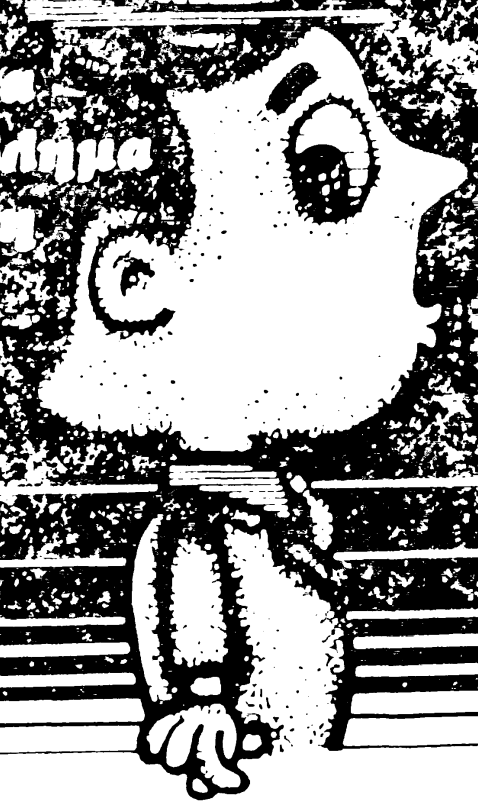

ΕΠΙΡΟΤΙΚΙ LINES

HEAD OFFICE: EPIROTIKI BUILDING AKTI MIAOULI 87, PIRAEUS
Tel. 4526 756, 4526 782. Cables "Apo:amnos" Telex: EPIR GR 212382, 212741
Athens Booking Office: Voukouristiou 11 - Tel. 3601 919, 3606 423, 3635 503

Επίλυσε
το πρόβλημα
σύντομα

ΕΠΙΛΥΣΗ

άνοιξε και σύ σήμερα
ένα λογαριασμό στο
ΕΤΕΡΑΣΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ

ΤΟ ΜΟΝΟ ΠΟΥ ΔΙΝΕΙ
δάνεια μέχρι 1000000 δραχ.
απαλλαγη από το νόμισμα
επίπτωση από το νόμισμα
πρόσφατο ασφαλιστικό
πρόσφατο ασφαλιστικό

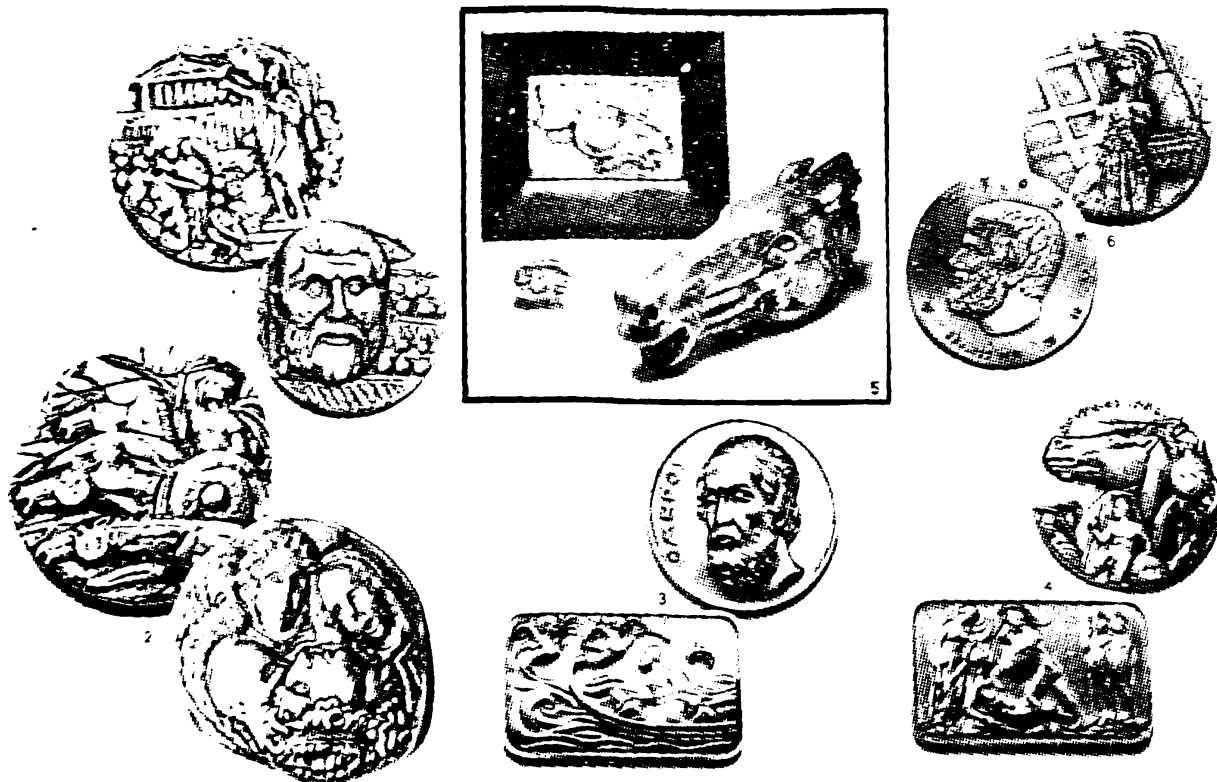
ΕΤΕΡΑΣΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ
ΚΙΝΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

προσφέρει περισσότερα

ΑΝΤΙΚΑ

δημιουργός συλλεκτικῶν ἀξιῶν

Μιά ιστορία εὐθύνης.

Ἰούλιος 1975 Ένας χρόνος μετά την μεταπολίτευση Για πρώτη φορά στην Ελλάδα η ΑΝΤΙΚΑ παρουσιάζει συλλεκτικά μεταλλία με την ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΕ ΑΣΗΜΙ : του Γλυπτή Γιάννη Παρμακέλη (6 μεταλλία σε ασήμι 999) και δημιουργεί ένα μεγάλο πραγματικό συλλεκτικό κοινό ανυψώνοντας τό καλλιτεχνικό του αισθητήριο

Τά ἐπιτεύγματα...

Τον Μάιο 1976 ακολουθεί η μνημειώδης σειρά ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ : του ίδιου γλυπτή 12 Μεταλλία σε ασήμι 999 και χρυσό 24Κ βαθείας γαράξης και ελεύθερου περιγράμματος όπως τό αρχαία Νομίσματα

Τον Μάιο του 1977 κυκλοφορεί η ΟΙΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ : (10 μεταλλία σε ασήμι 999 και σε χρυσό 24Κ) και τόν Ιανουάριο 1978 η ΙΛΙΑΔΑ : κλεινοντας τα ΟΙΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ Έργα τής γλυπτικής Κατερίνας Χαλεπή - Κατσου αποδίδονται στο παγκόσμιο συλλεκτικό σήμα τών πλακετών (Plaquettes - Ingots)

Τον Απρίλιο 1978 πάντα πρωτοπορώντας και θέλοντας να ξεφύγει από τούς μιμητες που την αντιγράφουν προσφέρει αμιγή Γλυπτική στις 3 μορφές τής Ολόγλυφο - Ανάγλυφο - Μετάλλιο παρουσιάζοντας τον ΒΟΥΚΕΦΑΛΑ : του γλυπτή Γιάννη Παρμακέλη ενώ εξ άλλου φέτος τό Ηνωμένα Έθνη τής αναθετούν την κοπή και διάθεση για την Ελλάδα τών Μεταλλίων για την διάσωση τής ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ και του διεθνούς Έτους ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ :

Παράλληλα δίνει την ευκαιρία στους Έλληνες συλλεκτες να προμηθευτούν τα Καναδικά Νομίσματα για τόν Αργυρο Ιωβηλαίο τής Ελισάβετ τής Αγγλίας τό 1977 τών 11ων Αγώνων τής Κοινοπολιτείας στο Εντμοντον και τής επετείου τής Ενωσεως τών 10 επαρχιών και 2 περιούγών του Καναδά τό 1978 σαν ο αποκλειστικός αντιπρόσωπος του Καναδικού Νομισματοκοπείου και δεχεται να αναλάβει επίσης την αποκλειστική αντιπροσωπευση τών Ρωσικών Νομισμάτων για την 22α Ολυμπιάδα στην Μόσχα που θα γίνει τό 1980

Συναμα έχει ευγενώς προσφέρει εκτός εμπορίου μεμονωμένα μεταλλία (Πυκτες - Ζυγος - Ναυαρινο - Καζαντζακης - Αθηνά - Παλαισται) σε διάφορους οργανισμούς κοινής ωφέλειας για δωρεάν διαθεση

Τά αίτια τής ἐπιτυχίας...

Σεβασμός στην Ελληνική παράδοση. Όλα τα θέματα τής ΑΝΤΙΚΑ είναι παρμένα αποκλειστικά από την Ελληνική Μυθολογία και Ιστορία και πλαισιώνονται από ιστορικά σημειώματα σχηματίζοντας έτσι σπανίες εκδόσεις εκτός Εμπορίου

Σεβασμός στην Τέχνη. Αναγνωρισμένοι και άξιοι δημιουργοί δίνουν τόν καλύτερο εαυτό τους ενώ παράλληλα την τέχνη εξυπηρετεί η πιο λεπτόλογη και επιμονη τεχνική ώστε να δημιουργούνται άπιστευτα επιτεύγματα

Σεβασμός στην αλήθεια. Τιμη ενημερωση του συλλεκτικού κοινού και πάντοτε πραγμάτωση τών υποσχέσεων

Σεβασμός στους συλλέκτες. Απόλυτα αριθμημένες σειρες (ακολουθούν πρωτοκόλλα καταστροφής τών μητρών μετά την αποπεράτωση κάθε εργασίας εγγυησεις πιστότητας και καθαρότητας τών μετάλλων προσφέρουν την δυνατότητα μιάς συλλεκτικής αξίας και μιάς καλλιτεχνικής απόκτησης σε πολύ προσιτή τιμή)

Η ἐπιβράβευση και τό μέλλον.

Η επιτυχία τής ΑΝΤΙΚΑ είναι γεγονός Όμως η σχέση δυνατής φιλίας και απόλυτης εμπιστοσύνης που δημιουργήθηκε με τό συλλεκτικό κοινό τα ενθουσιαστικά τηλεφωνήματα και τό συγκινητικά γραμματα οι αναριθμητες προσωπικές επισκεψεις είναι η μεγάλη εγγυηση και συνάμα υπόσχεση ότι θα συνεχισει την αναζητήση τής για νέα πάντα πρωτότυπα θέματα στον χώρο τών συλλεκτικῶν αξιῶν

ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ Χ.Ν. ΓΥΡΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΕΩΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ & ΔΙΑΝΟΜΗΣ
ΕΚΘΕΣΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΟΥ & ΑΘΗΝΑ 134 - ΤΗΛ 36 37.676
ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. 17.200.000 Δρχ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΑΧΑΡΩΣ Α.Ε.

Η ΠΡΩΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η Ε.Β.Ζ. με τις άριστα οργανωμένες υπηρεσίες της και το υψηλής στάθμης επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό της έπεται:

— Η ΤΕΥΤΛΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ στη χώρα μας να φθάση τα 450.000 στρέμματα τα τελευταία τέσσερα χρόνια έναντι 270.000 στρ. που ήταν μέχρι το 1974.

ΟΙ ΜΕΣΕΣ ΑΠΟΛΟΣΕΙΣ στα τελευταία χρόνια έφθασαν τα 6.000 χιλιόγραμμα κατά στρέμμα έναντι 4.230 κατά μέσο όρο στις χώρες της Ε.Ο.Κ.

Τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΖΑΧΑΡΟΤΡΙΒΙΑ μπορούν να καταταγούν μεταξύ των συγχρόνων Ευρωπαϊκών. Η συνολική δυναμικότης των (5) Ζαχαρουργείων φθάνει μετά τις επέκτασεις που έγιναν τους 25.000 τόννους έπεξεργασίας τεύλων ανά 24)ωρο, έναντι 15.500 του 1974.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Β.Ζ. από το 1974 έθεσε σαν βασικούς στόχους:

— ΤΗΝ ΑΥΤΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΕ ΖΑΧΑΡΗ.

— ΤΥΨΗΛΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΣΤΟΤΣ ΑΓΡΟΤΕΣ.

— ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ με την Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ε.Ο.Κ. στον τομέα των τεύλων και της ζάχαρης.

● ΟΙ ΔΤΟ ΠΡΩΤΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ύλοπο ήθησαν από το 1975 και η χώρα μας από έλλειμματική έγινε πλεονασματική και άρχισε έξυγιση των μικρών πλεονασμάτων.

● ΟΙ ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ τευτλοκαλλιεργητές εισέπραξαν μόνο το 1978 συνολικά τέσσερα δισεκατομμύρια δρχ. μαζί με τα μεταφορικά και το εισόδημα του καθ' ένα έφθισε τις 80.000 δρχ.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ δηλαδή την έναρμόνιση με την Αγροτική Κοινοτική Πολιτική η Ε.Β.Ζ. έφημισεν άμέσως από το 1974 πρόγραμμα που περιλάμβανε:

— ΕΠΑΝΔΡΩΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΤΗΠΡΕΣΙΑΣ για πλήρη ενημέρωση στα θέματα της ΕΟΚ.

— ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ και στελεχών της Βιομηχανίας που είχαν πολλές έπαφές με Ευρωπαίους ειδικά πάνω στα θέματα τεύλων — ζάχαρη.

— ΣΤΕΝΗ συνεργασία με τα Υπουργεία Συντονισμού, Γεωργίας και Έμπορων. ΤΑΧΤΙΡΤΩΜΗ εισαγωγή διελτιώσεων σ' όλους τους τομείς (πρωτογενής παραγωγή — μεταποίηση — έμπορία) με σκοπό να έχουν έπιλυθεί όλα τα προβλήματα πριν από την ένταξη μας στην Ε.Ο.Κ.

Έτσι: Η Ε.Β.Ζ. είναι καθ' όλα έτοιμη για την ένταξη με την Ε.Ο.Κ. προς όφελος της έθνικης οικονομίας και των Έλλήνων αγροτών οι όποιοι στην τευτλοκαλλιέργεια έρχονται πρώτοι σε όλόκληρο τον ευρωπαϊκό χώρο.

